

Sisukord

I Aktid, mille avaldamine on kohustuslik

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1364/2006/EÜ, 6. september 2006, üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise ning otsuse 96/391/EÜ ja otsuse nr 1229/2003/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta 1

II Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

Nõukogu

2006/616/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 24. juuli 2006, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestava protokolliga sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel seoses kõnealuse protokolliga nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimisalasse 24

2006/617/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 24. juuli 2006, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiritoimetamist tõkestava protokolliga sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel seoses kõnealuse protokolliga nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse 34

2006/618/EÜ:

- ★ Nõukogu otsus, 24. juuli 2006, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolliga sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel, seoses kõnealuse protokolliga nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimisalasse 44

- ★ Nõukogu otsus, 24. juuli 2006, mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolliga sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel, seoses kõnealuse protokolliga nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse

I

(Aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS nr 1364/2006/EÜ,

6. september 2006,

üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kehtestamise ning otsuse 96/391/EÜ ja otsuse nr 1229/2003/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 156,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁽¹⁾,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta otsuse nr 1229/2003/EÜ (üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste kohta)⁽³⁾ vastuvõtmist on ilmnenud vajadus loomida uued liikmesriigid, läbirääkijariigid ja kandidaatriigid täielikult nende suunistega ja vajaduse korral täiendavalt kohandada neid suuniseid Euroopa Liidu uue lähendamispoliitikaga.
- (2) Uued prioriteedid tulenevad avatuma ja konkurentsivõimelisema energia siseturu loomisest seetõttu, et on kohaldatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/54/EÜ, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju,⁽⁴⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2003. aasta direktiivi 2003/55/EÜ maagaasi siseturu ühiseeskirjade kohta⁽⁵⁾. Need prioriteedid järgivad Euroopa Ülemkogu 23. ja 24. märtsil 2001. aasta Stockholmi kohtumise järeldusi energiaturu toimimiseks vajaliku infrastruktuuri arendamise kohta. Erilisi pingutusi tuleks teha taastuvate energiaallikate suurema kasutamise eesmärgi saavutamiseks,

millega toetatakse säästva arengu poliitika edendamist. Ent see eesmärk tuleks saavutada turu normaalsele tasakaalule ebaproportsionaalseid häireid põhjustamata. Samuti tuleks täielikult võtta arvesse ühenduse transpordipoliitika eesmärke ja eelkõige maanteeliikluse vähendamise võimalust gaasijuhtmete kasutamise kaudu.

- (3) Käesolev otsus toob lähemale liikmesriikide elektrivõrkude vastastikuse sidumise eesmärgi saavutamise, mis lepitati kokku Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. märtsi 2002. aasta Barcelona kohtumisel, ning parandab seega võrkude töökindlust ja usaldusväärsust ning tagab varustuskindluse ja siseturu nõuetekohase toimimise.
- (4) Energiainfrastruktuuri ehitamine ja hooldamine peaks üldiselt alluma turupõhimõtetele. See on samuti kooskõlas energia siseturu väljakujundamise ja konkurentsivõime ühiseeskirjadega, mille eesmärgiks on avatuma ja konkurentsivõimelise energia siseturu loomine. Ühenduse rahaline abi ehitamisele ja hooldusele peaks seetõttu jääma äärmiselt erandlikuks ning nimetatud erandid peaksid olema nõuetekohaselt põhjendatud.
- (5) Energiainfrastruktuuri tuleks ehitada ja hooldada nii, et energia siseturg toimiks tõhusalt, järgides seejuures olemasolevat mõjutatud isikutega konsulteerimise korda, ega kaldutaks kõrvale strateegilise ja vajaduse korral universaalteenuse osutamise kriteeriumidest ja avaliku teenuse osutamise kohustustest.
- (6) Arvestades maagaasivõrkude ja olefiinivõrkude potentsiaalset sünergiat, tuleks tähelepanu pöörata olefiinivõrkude arendamisele ja integreerimisele, et rahuldada tööstuse olefiingaasi tarbimise vajadusi ühenduses.

⁽¹⁾ ELT C 241, 28.9.2004, lk 17.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 7. juuni 2005. aasta arvamus (ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 68). Nõukogu 1. detsembri 2005. aasta ühine seisukoht (ELT C 80 E, 4.4.2006, lk 1). Euroopa Parlamendi 4. aprilli 2006. aasta seisukoht (ELTs seni avaldamata) ja nõukogu 24. juuli 2006. aasta otsus.

⁽³⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 11.

⁽⁴⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 37. Direktiivi on muudetud nõukogu direktiiviga 2004/85/EÜ (ELT L 236, 7.7.2004, lk 10).

⁽⁵⁾ ELT L 176, 15.7.2003, lk 57.

- (7) Üleeuroopaliste energiavõrkude prioriteetid tulenevad samuti üleeuroopaliste energiavõrkude kasvavast tähtsusest seoses ühenduse energiavarustuse tagamise ja mitmekesistamise, uute liikmesriikide, läbirääkijariikide ning kandidaatriikide energiavõrkude liitmise ning elektrivõrkude kooskõlastatud toimimise tagamisega ühendes ja naaberriikides pärast asjaomaste liikmesriikidega konsulteerimist. Ühenduse naaberriikidel on ühenduse energiapoliitikas tõepoolest oluline koht. Nad täidavad suure osa ühenduse maagaasinõudlusest, on võtmepartnerid primaarenergia transiidis ühendusse ning muutuvad järjest olulisemateks osalejateks ühenduse gaasi ja elektri siseturul.
- (8) Üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud projektide hulgast tuleb esile tuua esmatähtsaid projekte, mis on väga tähtsad energia siseturu toimimiseks või energiavarustuse kindluseks. Lisaks tuleks esmatähtsate projektide kohta koostada Euroopa huvi deklaratsioon ning vajaduse korral tõhustada nende koordineerimist.
- (9) Käesoleva otsuse raames vajaliku teabe kogumiseks peaksid komisjon ja liikmesriigid kasutama nii palju kui võimalik juba kättesaadavat teavet üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnustatud projektide kohta, et vältida jõupingutuste kattumist. Näiteks võib nimetatud teave olla juba kättesaadav nõukogu 18. septembri 1995. aasta määruse (EÜ) nr 2236/95 (millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste võrkude valdkonnas) (¹) ning teiste ühenduse õigusaktide raames, millega võidakse ette näha üleeuroopaliste võrkude projektide kaasrahastamine, ning otsuste raames, millega kiidetakse heaks nimetatud õigusaktidega hõlmatud üksikud projektid, või direktiivide 2003/54/EÜ ja 2003/55/EÜ raames.
- (10) Üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud ühist huvi pakkuvate projektide väljaselgitamise kord peaks kindlustama määruse (EÜ) nr 2236/95 tõrgeteta kohaldamine. Selle korraga seoses tuleks teha vahet kahel tasandil: esimesel tasandil määratakse kindlaks väiksem hulk vastavate projektide väljaselgitamise kriteeriume ning teisel tasandil kirjeldatakse projekte üksikasjalikult, mida nimetatakse spetsifikatsioonideks.
- (11) Määruse (EÜ) nr 2236/95 alusel tuleks sobivalt eelistada nende projektide rahastamist, mis on tunnustatud üleeuroopalist huvi pakkuvateks. Kui liikmesriigid esitavad projekte teistele ühenduse rahastamishanditele, peaksid nad pöörama erilist tähelepanu üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnustatud projektidele.
- (12) Enamiku üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnustatud projektide osas võib pidada oluliseks viivituseks toimuvat või võimalikku edaspidist viivitust üks kuni kaks aastat.
- (13) Kuna projektide spetsifikatsioonid võivad muutuda, on need soovituslikud. Komisjonil peaks seega olema õigus neid jätkuvalt ajakohastada. Kuna projektidel võivad olla märkimisväärsed poliitilised, majanduslikud ja keskkonnaga seotud tagajärjed, on võimalikku ühenduse toetust vääriivate projektide kindlaksmääramisel tähtis leida sobiv tasakaal õigusliku järelevalve ja paindlikkuse vahel.
- (14) Kui üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnustatud projektide, selliste projektide osade või selliste projektide rühmade rakendamisel esineb raskusi, võiks Euroopa koordinaator tegutseda abistajana, soodustades kõikide asjaomaste poolte vahelist koostööd ning tagades, et järelevalve ühenduse teavitamiseks edusammudest oleks piisav. Euroopa koordinaatori teenused tuleks asjaomaste liikmesriikide palvel teha kättesaadavaks ka teistele projektidele.
- (15) Liikmesriike peaks kutsuma üles koordineerima teatavate, eelkõige riikidevaheliste projektide või riikidevaheliste projektide osade rakendamist.
- (16) Tuleb luua soodsamad tingimused üleeuroopaliste energiavõrkude arendamisele ja rajamisele, seda peamiselt stiimulite pakumisega tehniliseks koostööks võrkude eest vastutavate üksuste vahel, lihtsustades võrguprojektide kinnitamiseks kohaldatavaid menetlusi liikmesriikides, et vähendada viivitusi, ning kasutades ühenduse vastavaid fonde, vahendeid ja rahastamisprogramme võrguprojektide jaoks. Ühendus peaks toetama liikmesriikides sellel eesmärgil võetud meetmeid.
- (17) Kuna üleeuroopalistele energiavõrkudele eraldatud eelarve on eelkõige mõeldud teostatavusuuringute rahastamiseks, on ühenduse struktuurifondid, rahastamisprogrammid ja -vahendid need, millest on vajaduse korral võimalik rahastada selliseid, eelkõige piirkondadevahelisi, vastastikku seotud võrke.
- (18) Ühist huvi pakkuvate projektide, nende spetsifikatsioonide ja esmatähtsate projektide, eriti üleeuroopalist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramine ei tohiks mõjutada projektide ega kavade või programmide keskkonnamõju hindamise tulemusi.

(¹) EÜT L 228, 23.9.1995, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1159/2005 (ELT L 191, 22.7.2005, lk 16).

- (19) Käesoleva otsuse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused⁽¹⁾.
- (20) Komisjon peaks regulaarselt koostama aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta.
- (21) Teave, mida käesoleva otsuse sätete alusel vahetatakse või komisjonile esitatakse, on tõenäoliselt suures osas äriühingute valduses. Seetõttu peavad liikmesriigid nimetatud teabe saamiseks võib-olla tegema koostööd kõnealuste äriühingutega.
- (22) Kuna käesolev otsus hõlmab sama objekti ja reguleerimisala, mis nõukogu 28. märtsi 1996. aasta otsus 96/391/EÜ, millega nähakse ette meetmed soodsamate tingimuste loomiseks üleeuroopaliste energiaspektori võrkude arendamisel,⁽²⁾ ja otsus nr 1229/2003/EÜ, tuleks mõlemad nimetatud otsused kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE.

Artikkel 1

Objekt

Käesoleva otsusega määratakse kindlaks ühenduse meetmete olemus ja ulatus üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud suuniste kehtestamisel. Selles sätestatakse suunised, mis hõlmavad üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud ühenduse tegevuse eesmärke, prioriteete ja üldsuundi. Nende suunistega määratakse kindlaks ühist huvi pakkuvad ja esmatähtsad projektid üleeuroopaliste elektri- ja gaasivõrkude osas, kaasa arvatud üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid.

Artikkel 2

Reguleerimisala

Käesolevat otsust kohaldatakse:

1) elektrivõrkude puhul:

- a) kõikide kõrgepingeliinide (v.a jaotusvõrkude liinid) ning veealuste ühenduste suhtes tingimusel, et asjakohast infrastruktuuri kasutatakse piirkondade- või riikidevaheliseks ülekandeks või ühendamiseks;
- b) kõikide asjakohase süsteemi nõuetekohaseks tööks vajalike seadmete ja rajatiste, sealhulgas turva-, seire- ja juhtimissüsteemide suhtes;

2) gaasivõrkude puhul (kus transporditakse maagaasi või olefiingase):

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽²⁾ EÜT L 161, 29.6.1996, lk 154.

- a) kõrgsurve-gaasijuhtmete suhtes (v.a jaotusvõrkude juhtmed), mis võimaldavad varustada ühenduse piirkondi sise- või välisallikatest;
- b) eespool nimetatud kõrgsurve-gaasijuhtmetega ühendatud maa-aluste gaasihoidlate suhtes;
- c) veeldatud maagaasi vastuvõtu, ladustamise ja taasgaasitamise rajatiste suhtes, samuti veeldatud maagaasi tanke-rite suhtes, pidades silmas tarnitavaid koguseid;
- d) kõikide asjakohase süsteemi nõuetekohaseks tööks vajalike seadmete ja rajatiste, sealhulgas turva-, seire- ja juhtimissüsteemide suhtes.

Artikkel 3

Eesmärgid

Ühendus edendab kehtivate ühenduse õigusaktide kohaselt üleeuroopaliste energiavõrkude vastastikust sidumist, koostalitlusvõimet ja arengut ning juurdepääsu nendele võrkudele, et:

- a) edendada siseturu tõhusat toimimist ja arendamist üldiselt ning eelkõige energia siseturu tõhusat toimimist, soodustades samas energia ratsionaalset tootmist, jaotamist ja kasutamist ning taastuvate energiaallikate arendamist ja ühendamist, et alandada energia hinda tarbijatele ning aidata kaasa energiaallikate mitmekesistamisele;
- b) soodustada ühenduse ebasoodsamate piirkondade ja saarte arengut ja vähendada nende isoleeritust, aidates nii tugevdada sotsiaalset ja majanduslikku ühtekuuluvust;
- c) parandada energiavarustuse kindlust, näiteks tugevdades energiasektoris suhteid kolmandate riikidega kõikide asjakohaste osapoolte vastastikuse huvi alusel, eelkõige energiaharta lepingu ning ühenduse sõlmitud koostöölepingute raames;
- d) soodustada säästvat arengut ja toetada keskkonnakaitset, muu hulgas kasutades taastuvenergiat ning vähendades energia transpordi ja ülekandega seotud keskkonnoahte.

Artikkel 4

Tegevusprioriteedid

Ühenduse tegevusprioriteedid seoses üleeuroopaliste energiavõrkudega peavad olema kooskõlas säästva arenguga ning on järgmised:

1. nii elektri- kui ka gaasivõrkude alal:

- a) energiavõrkude kohandamine ja arendamine, et toetada energia siseturu toimimist ja eelkõige lahendada eriti riikidevaheliste kitsaskohtade, ülekoormuse ja puuduvate ühenduste probleem, võttes arvesse elektri ja gaasi siseturu toimimisest ning Euroopa Liidu laienemisest tulenevaid vajadusi;

- b) energiavõrkude rajamine saartel, isoleeritud, äärepoolsetes ja äärepoolseimates piirkondades, toetades seejuures energiaallikate mitmekesistamist ja taastuvate energiaallikate kasutamist, vajaduse korral koos nende võrkude ühendamisega;
2. elektrivõrkude alal:
- a) võrkude kohandamine ja arendamine taastuenergia tootmise võrku integreerimise või sellega ühendamise hõlbustamiseks;
- b) ühenduses asuvate elektrivõrkude koostalitlusvõime tagamine läbirääkija- ja kandidaatriikide ning muude Euroopa ning Vahemere ja Musta mere piirkonna riikide elektrivõrkudega;
3. gaasivõrkude alal:
- a) maagaasivõrkude arendamine, et rahuldada ühenduse maagaasi tarbimise vajadusi ja kontrollida tema maagaasi varustussüsteeme;
- b) ühenduse maagaasivõrkude koostalitlusvõime tagamine läbirääkija- ja kandidaatriikide ning teiste Euroopa ja Vahemere, Musta mere ja Kaspia mere, samuti Lähis-Ida ja Pärsia lahe piirkonna riikide maagaasivõrkudega ning maagaasi varustusallikate ja edastusteede mitmekesistamine.

Artikkel 5

Tegevussuunad

Ühenduse üldised tegevussuunad üleeuroopaliste energiavõrkude alal on järgmised:

- a) ühist huvi pakkuvate ja esmatähtsate, sealhulgas üleeuroopalist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramine;
- b) kõnealuste võrkude arenguks soodsamate tingimuste loomine.

Artikkel 6

Ühist huvi pakkuvad projektid

1. Ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramise, muudatuste, spetsifikatsioonide või ajakohastamistootluste üle otsustamisel kohaldatakse järgmisi üldkriteeriume:

- a) projekt kuulub artikli 2 reguleerimisalasse;
- b) projekt vastab vastavalt artiklis 3 või artiklis 4 sätestatud eesmärkidele ja tegevusprioriteetidele;
- c) projekt on potentsiaalselt majanduslikult elujõuline.

Majandusliku elujõulisuse hindamine põhineb kulude-tulude analüüsil, mille puhul arvestatakse kõiki kulusid ja tulusid, kaasa arvatud keskmise tähtajaga ja/või pikaajalisi kulusid ja tulusid, mis on seotud keskkonnanäppide, varustuskindluse ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse parandamisega. Ühist huvi pakkuvate projektide puhul, mis on seotud mõne

liikmesriigi territooriumiga, on nõutav kõnealuse liikmesriigi heakskiit.

2. Lisakriteeriumid ühist huvi pakkuvate projektide kindlaksmääramiseks on esitatud II lisas. Iga muudatus ühist huvi pakkuva projekti II lisas esitatud lisakriteeriumides otsustatakse asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras.

3. Üksnes III lisas loetletud projektid, mis vastavad lõikes 1 nimetatud ja II lisas sätestatud kriteeriumidele, võivad saada määruse (EÜ) nr 2236/95 alusel antavat ühenduse rahalist abi.

4. Projektide soovituslikud spetsifikatsioonid, mis sisaldavad projektide üksikasjalikke kirjeldusi ja vajaduse korral nende geograafilisi kirjeldusi, on esitatud III lisas. Kõnealuseid spetsifikatsioone ajakohastatakse artikli 14 lõikes 2 osutatud korras. Ajakohastamine on üksnes tehnilist laadi ja peab piirduma projekti tehniliste muudatuste või kindlaksmääratud marsruudi mõne lõigu muudatuste või projekti asukoha kohandamisega vahesel määral.

5. Liikmesriigid võtavad kõik meetmed, mida nad peavad vajalikuks ühist huvi pakkuvate projektide soodustamiseks ja kiirendamiseks ning viivituste minimeerimiseks, järgides seejuures ühenduse õigusakte ning rahvusvahelisi keskkonnanõuandevõrgustikke, eriti üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnustatud projektide osas. Eelkõige viiakse kiiresti läbi vajalikud loamenetlused.

6. Kui osa ühist huvi pakkuvast projektist paikneb kolmandate riikide territooriumil, võib komisjon liikmesriikide nõusolekul ja kui see on ühenduse ja nimetatud kolmandate riikide vaheliste kokkulepete rakendamise raames võimalik ning vastavalt energiaharta lepingu ja muude mitmepoolsete kokkulepete sätetele, mis käsitlevad kolmandaid riike, kes on selle lepingu osapooled, teha ettepanekuid, et ka asjaomane kolmas riik tunnustaks projekti vastastikust huvi pakkuvaks, et soodustada selle elluviimist.

Artikkel 7

Esmatähtsad projektid

1. Ühist huvi pakkuvad projektid, millele on osutatud artikli 6 lõikes 3 ja mis on nimetatud I lisa esmatähtsate projektide telgedel, on määruse (EÜ) nr 2236/95 alusel antava ühenduse rahalise abi saamisel esmatähtsad. I lisas tehtavad muudatused otsustatakse asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt.

2. Seoses riikidevaheliste investeerimisprojektidega astuvad liikmesriigid samme, mis on vajalikud tagamaks, et siseriiklike loamenetluste korral peavad pädevad siseriiklikud ametiasutused üheks hindamiskriteeriumiks seda, et sellised projektid suurendavad kahe või enama liikmesriigi võrkude vastastikuse ühendamise võimsust ja seega tugevdavad üleeuroopalist varustuskindlust.

3. Asjaomased liikmesriigid ja komisjon püüavad kumbki oma pädevuse piires koos vastutavate ettevõtjatega edendada esmatähtsate projektide, eriti piiriüleste projektide elluviimist.

4. Esmatähtsad projektid on kooskõlas säästva arenguga ja vastavad järgmistele kriteeriumidele:

- a) neil on oluline mõju siseturu konkurentsil põhinevale toimimisele; ja/või
- b) need tugevdavad ühenduse varustuskindlust; ja/või
- c) need toovad kaasa taastuenergiate suurema kasutamise.

Artikkel 8

Üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid

1. Mitmed artiklis 7 nimetatud esmatähtsate projektide telgedel asetsevad projektid, mis on piiriülesed või millel on märkimisväärne mõju piiriülesele ülekandevõimele, on tunnustatud üleeuroopalist huvi pakkuvateks. Kõnealused projektid on nimetatud I lisas.

2. Kui projekte valitakse üleeuroopaliste võrgustike eelarve raames vastavalt määruse (EÜ) nr 2236/95 artiklile 10, antakse sobiv eelistus projektidele, mis on tunnustatud üleeuroopalist huvi pakkuvateks.

3. Kui projekte valitakse teiste ühenduse kaasrahastamisfondide raames, pööratakse erilist tähelepanu projektidele, mis on tunnustatud üleeuroopalist huvi pakkuvateks.

4. Kui üleeuroopalist huvi pakkuvaks tunnustatud projekti puhul esineb või on edaspidi eeldatav oluline viivitus, võib komisjon paluda asjaomastel liikmesriikidel tagada, et viivituse põhjused esitatakse kolme kuu jooksul.

Üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnustatud projektide puhul, mille juurde on nimetatud Euroopa koordinaator, lisab viivituse põhjused oma aruandesse Euroopa koordinaator.

5. Viis aastat pärast üleeuroopalist huvi pakkuvaks tunnustatud projekti või selle osa lõpuleviimist viib komisjon, keda abistab artikli 14 lõikes 1 nimetatud komitee, läbi kõnealuse projekti hindamise, mis hõlmab projekti sotsiaalmajanduslikku mõju, keskkonnamõju ning mõju liikmesriikide-vahelisele kaubavahetusele, territoriaalsele ühtekuuluvusele ja jätkusuutlikule arengule. Komisjon teavitab artikli 14 lõikes 1 nimetatud komiteed hindamise tulemustest.

6. Iga üleeuroopalist huvi pakkuvaks tunnustatud projekti ja eelkõige selle piiriüleste osade puhul võtavad asjaomased liikmesriigid asjakohased meetmed tagamaks, et:

- toimub asjakohase teabe korrapärase vahetus ja
- vajaduse korral korraldatakse ühiseid kooskõlastamiskoosolekuid.

Ühiseid kooskõlastamiskoosolekuid korraldatakse vastavalt vajadusele, arvestades projekti konkreetseid nõudeid, nagu projekti arendusetapp, ning prognoositavaid või ilmnunud raskusi. Ühistel kooskõlastamiskoosolekutel käsitletakse eelkõige hindamist ja avalikku arutelu. Asjaomased liikmesriigid tagavad komisjoni teavitamise ühistest kooskõlastamiskoosolekute ja teabe vahetamisest.

Artikkel 9

Üleeuroopalist huvi pakkuvate projektide rakendamine

1. Üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid rakendatakse kiiresti.

Hiljemalt 12. aprillil 2007 esitavad liikmesriigid, kasutades alusena komisjoni poolt selleks ette nähtud esialgset ajakava, komisjonile kõnealuste projektide elluviimise ajakohastatud ja orienteeruva ajakava, milles täpsustatakse võimalikult üksikasjalikult järgmist:

- a) projekti kavandamise heakskiitmise planeeritav aeg;
- b) teostatavuse uurimise ja väljatöötamise etappide ajakava;
- c) projekti realiseerimine;
- d) projekti käikulaskmise aeg.

2. Komisjon esitab tihedas koostöös artikli 14 lõikes 1 nimetatud komiteega kord kahe aasta tagant aruande lõikes 1 osutatud projektide edenemise kohta.

Üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnustatud projektide puhul, mille juurde on nimetatud Euroopa koordinaator, asendab Euroopa koordinaatori poolt esitatav aastaaruanne osutatud kahe aasta tagant esitatavat aruannet.

Artikkel 10

Euroopa koordinaator

1. Kui üleeuroopalist huvi pakkuvaks tunnustatud projekti puhul esineb oluline viivitus või selle rakendamisel esineb raskusi, sealhulgas kui sellega on seotud kolmandad riigid, võib komisjon asjaomaste liikmesriikide nõusolekul ja pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist nimetada Euroopa koordinaatori. Vajaduse korral võivad liikmesriigid taotleda, et komisjon nimetaks Euroopa koordinaatori teistele üleeuroopalisele energiavõrke käsitlevatele projektidele.

2. Euroopa koordinaator valitakse eelkõige tema Euroopa institutsioonidega seotud kogemuste ja tema teadmiste põhjal, mis on seotud nii energiapoliitika valdkonnaga kui ka suuremate projektide rahastamise ning sotsiaalmajandusliku ja keskkonnaalase hindamisega.

3. Euroopa koordinaatori nimetamise otsuses täpsustatakse tema ülesannete täitmise viisid.

4. Euroopa koordinaator:

Artikkel 12

- a) edendab projekti Euroopa mõõdet ning piiriülest dialoogi projekti elluviijate ja asjaomaste isikute vahel;
- b) aitab kaasa asjaomaste isikutega konsulteerimist käsitlevate riiklike menetluste kooskõlastamisele; ja
- c) esitab igal aastal komisjonile aruande, mis käsitleb tema vastutusalasse kuuluva(te) projekti(de) elluviimisel tehtud edusamme ning raskusi ja takistusi, mis võivad tõenäoliselt põhjustada olulise viivituse; komisjon edastab nimetatud aruande asjaomastele liikmesriikidele.

Mõju konkurentsile

Projektide kaalumisel võetakse arvesse nende mõju konkurentsile ja varustuskindlusele. Peamiseks rahastamise allikaks on erarahastamine või asjaomaste ettevõtjate korraldatud rahastamine ning seda toetatakse. Kooskõlas asutamislepingu sätetega välditakse turul tegutsevate ettevõtjate vahelise konkurentsi moonutamist.

Artikkel 13

5. Asjaomased liikmesriigid teevad Euroopa koordinaatoriga koostööd tema lõikes 4 osutatud ülesannete täitmisel.

Piirangud

6. Kui komisjon vaatab läbi ühendusepoolse rahastamise taotlusi, mis käsitlevad projekte või projektide rühmi, mille koordineerimiseks koordinaator nimetati, võib ta küsida Euroopa koordinaatori arvamust.

1. Käesolev otsus ei piira liikmesriikide ega ühenduse võetud finantskohustusi.

7. Asjatu halduskoormuse vältimiseks peab kooskõlastamise tase olema võrdeline projekti maksumusega.

2. Käesolev otsus ei mõjuta projektide keskkonnamõju hindamise tulemusi ega selliste kavade või programmide keskkonnamõju hindamise tulemusi, milles määratakse kindlaks tulevane raamistik selliste projektide lubamiseks. Kui ühenduse asjaomased õigusnormid nõuavad keskkonnamõju hindamist, võetakse sellise hindamise tulemusi arvesse enne, kui ühenduse asjaomaste õigusnormide kohaselt tehakse otsus projekti elluviimise kohta.

Artikkel 11

Artikkel 14

Soodsam keskkond**Komiteemenetlus**

1. Üleeuroopaliste energiavõrkude arengule ja nende koostalitlusvõimele soodsamate tingimuste loomisele kaasa aitamiseks võtab ühendus arvesse liikmesriikide jõupingutusi, mis on tehtud kõnealuse eesmärgi saavutamiseks, omistab suurima tähtsuse järgmistele meetmetele ning edendab neid vajalikul määral:

- a) tehniline koostöö üleeuroopaliste energiavõrkude eest vastutavate üksuste vahel, eelkõige II lisa punktides 1, 2 ja 7 märgitud ühenduste nõuetekohaseks toimimiseks;
- b) üleeuroopaliste energiavõrkudega seotud projektide kinnitamismenetluste lihtsustamine viivituste vältimiseks, eriti üleeuroopalist huvi pakkuvateks tunnistatud projektide osas;
- c) abi võimaldamine ühenduse fondidest, vahenditest ja rahastamisprogrammidest ühist huvi pakkuvatele projektidele.

1. Komisjoni abistab komitee.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse kõnealuse otsuse artiklis 8 sätestatud.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses määratakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

2. Komisjon teeb tihedas koostöös asjaomaste liikmesriikidega algatusi lõikes 1 nimetatud tegevuste koordineerimise edendamiseks.

Artikkel 15

3. Lõike 1 punktides a ja b osutatud tegevuste elluviimiseks vajalikud meetmed otsustab komisjon vastavalt artikli 14 lõikes 2 osutatud menetlusele.

Aruanne

Komisjon koostab iga kahe aasta järel käesoleva otsuse rakendamise kohta aruande ning esitab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele ning regioonide komiteele.

Kõnealuses aruandes pööratakse tähelepanu II lisa punktides 2, 4 ja 7 märgitud piiriüleseid ühendusi käsitlevate esmatähtsate projektide rakendamisele ja edusammudele nende elluviimise käigus, samuti nende üksikasjalikule rahastamiskorrale, eelkõige seoses ühenduse rahalise abiga.

*Artikkel 16***Kehtetuks tunnistamine**

Otsus 96/391/EÜ ja otsus nr 1229/2003/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 18***Adressaadid**

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 6. september 2006

Euroopa Parlamendi nimel

president

J. BORRELL FONTELLES

Nõukogu nimel

eesistuja

P. LEHTOMÄKI

I LISA

ÜLEEUROOPALISED TRANSPORDIVÕRGUD

Artiklites 7 ja 8 määratletud esmatähtsate projektide teljed, sealhulgas üleeuroopalist huvi pakkuvate projektide rakendamiskohad

Igal esmatähtsate projektide teljel teostatavad esmatähtsad, sealhulgas üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid on loetletud allpool

ELEKTRIVÕRGUD

- EL.1. Prantsusmaa–Belgia–Madalmaad–Saksamaa:
elektrivõrgu tugevdamine, et lahendada läbi Beneluxi riikide kulgeva elektrivoo ülekoormus.
Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
Avelini (FR) – Avelgemi (BE) liin
Moulaine'i (FR) – Aubange'i (BE) liin
- EL.2. Itaalia piirialad Prantsusmaa, Austria, Sloveenia ja Šveitsiga:
elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine.
Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
Lienzi (AT) – Cordignano (IT) liin
Itaalia ja Sloveenia vaheline uus ühendus
Lääne-Udine (IT) – Okroglo (SI) liin
S. Fiorano (IT) – Nave (IT) – Gorlago (IT) liin
Põhja-Veneetsia (IT) – Cordignano (IT) liin
Sankt Peteri – Tauerni (AT) liin
Südburgenlandi–Kainachtali (AT) liin
Austria–Itaalia (Thauri–Brixeni) vastastikune sidumine Brenneri raudteetunneli kaudu
- EL.3. Prantsusmaa–Hispaania–Portugal:
elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine kõnealuste riikide vahel ja Pürenee poolsaarel ning võrguarendus saarte piirkonnas.
Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
Sentmenati (ES) – Bescanó (ES) – Baixas' (FR) liin
Valdigemi (PT) – Douro Internazionali (PT) – Aldeadávila (ES) liin ja "Douro Internazionali" rajatised
- EL.4. Kreeka – Balkani riigid – UCTE-süsteem:
elektriinfrastruktuuri arendamine Kreeka ühendamiseks UCTE-süsteemiga ja võimaluse loomine Kagu-Euroopa elektriturule arendamiseks.
Sealhulgas järgmine üleeuroopalist huvi pakkuv projekt:
Philippi (EL) – Hamidabadi (TR) liin
- EL.5. Ühendkuningriik – Mandri-Euroopa ja Põhja-Euroopa:
elektrivõrkude vastastikuse sidumise loomine või suurendamine ning avamere tuuleenergia võimalik liitmine nendega.
Sealhulgas järgmine üleeuroopalist huvi pakkuv projekt:
Inglismaa (UK) ja Madalmaade vaheline veealune kaabel
- EL.6. Iirimaa–Ühendkuningriik:
elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine ning avamere tuuleenergia võimalik liitmine nendega.
Sealhulgas järgmine üleeuroopalist huvi pakkuv projekt:
Iirimaa ja Walesi (UK) vaheline veealune kaabel

- EL.7. Taani – Saksamaa – Läänemere ring (kaasa arvatud Norra – Rootsi – Soome – Taani – Saksamaa – Poola – Balti riigid – Venemaa):
 elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine ning avamere tuuleenergia võimalik liitmine nendega.
 Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
 Kassø (DK) – Hamburgi/Dollerni (DE) liin
 Hamburgi/Krümmeli – Schwerini (DE) liin
 Kassø (DK) – Revsingi (DK) – Tjele (DK) liin
 Lääne-Hassingi (DK) – Trige (DK) liin
 Skagerrak 4 Taani ja Norra vaheline veealune kaabel
 Poola–Leedu ühendus, muu hulgas Poola elektrivõrgu ja Poola–Saksamaa profiili vajalik tugevdamine, et võimaldada energia siseturul osalemist
 Soome–Eesti (Estlink) veealune kaabel
 Soome ja Rootsi vaheline veealune kaabel Fennoscan
 Halle/Saale (DE) – Schweinfurti (DE)
- EL.8. Saksamaa–Poola–Tšehhi–Slovakkia–Austria–Ungari–Sloveenia:
 elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine.
 Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
 Neuenhageni (DE) – Vierradeni (DE) – Krajniki (PL) liin
 Dürnröhri (AT) – Slavětice (CZ) liin
 Saksamaa ja Poola vaheline uus ühendus
 Vel'ké Kapušany (SK) – Lemešany (SK) – Moldava (SK) – Sajóivánka (HU)
 Gabčíkovo (SK) – Vel'ký Ďuri (SK) liin
 Stupava (SK) – Kagu-Viini (AT) liin
- EL.9. Vahemere-äärsed liikmesriigid – Vahemere elektriring:
 elektrivõrkude vastastikuse sidumise suurendamine Vahemere-äärsete liikmesriikide ja Maroko – Alžeeria – Tuneesia – Liibüa – Egiptuse – Lähis-Ida riikide – Türgi vahel.
 Sealhulgas järgmine üleeuroopalist huvi pakkuv projekt:
 Tuneesia ja Itaalia vaheline elektrivõrguühendus

GAASIVÕRGUD

- NG.1. Ühendkuningriik – Mandri-Euroopa põhjaosa, kaasa arvatud Madalmaad, Belgia, Taani, Rootsi ja Saksamaa–Poola–Leedu–Läti–Eesti–Soome–Venemaa:
 gaasijuhtmed, mis ühendavad mõningaid Euroopa peamisi gaasi varustusallikaid, parandavad gaasivõrkude koostalitlusvõimet ning suurendavad varustuskindlust; sealhulgas maagaasijuhtmed avamere kaudu Venemaalt ELi ja mööda maismaad Venemaalt Poolasse ja Saksamaale, uue juhtmestiku rajamine; võrkude võimsus suureneb Saksamaal, Taanis ja Rootsis ning nende vahel, ning samuti Poolas, Tšehhi Vabariigis, Slovakkias, Saksamaal ja Austrias ning nende vahel.
 Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
 Põhja-Euroopa gaasijuhe
 Jamali–Euroopa gaasijuhe
 Taanit, Saksamaad ja Rootsit ühendav maagaasijuhe
 Ülekandevõimsuse suurenemine Saksamaa–Belgia–Ühendkuningriigi teljel
- NG.2. Alžeeria – Hispaania – Itaalia – Prantsusmaa – Mandri-Euroopa põhjaosa:
 uute maagaasijuhtmete rajamine Alžeerias Hispaaniasse, Prantsusmaale ja Itaaliasse ning võimsuse suurendamine Hispaania, Prantsusmaa ja Itaalia võrkudes ning nende vahel.
 Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
 Alžeeria–Tuneesia–Itaalia gaasijuhe
 Alžeeria–Itaalia gaasijuhe läbi Sardiinia ja Korsika koos haruga Prantsusmaale
 Medgase gaasijuhe (Alžeeria – Hispaania – Prantsusmaa – Mandri-Euroopa)

- NG.3. Kaspia mere riigid – Lähis-Ida – Euroopa Liit:
uued maagaasijuhtmete võrgud uutest leiukohtadest Euroopa Liitu, kaasa arvatud maagaasijuhtmed Türgi–Kreeka, Kreeka–Itaalia, Türgi–Austria ja Kreeka–Sloveenia–Austria (läbi Lääne-Balkani).
Sealhulgas järgmised üleeuroopalist huvi pakkuvad projektid:
Türgi–Kreeka–Itaalia gaasijuhe
Türgi–Austria gaasijuhe
- NG.4. Veeldatud maagaasi terminalid Belgias, Prantsusmaal, Hispaanias, Portugalis, Itaalias, Kreekas, Küprosel ja Poolas:
varustusteede ja piiriületuspunktide mitmekesistamine, sealhulgas veeldatud maagaasi ühendused ülekandevõrguga.
- NG.5. Maa-alused maagaasihoidlad Hispaanias, Portugalis, Prantsusmaal, Itaalias, Kreekas ja Läänemere maades:
mahu suurendamine Hispaanias, Prantsusmaal, Itaalias ja Läänemere maades ning esimeste rajatiste ehitamine Portugali, Kreekasse ja Leedusse.
- NG.6. Vahemere-äärsed liikmesriigid – Vahemere idaosa gaasiring:
Maagaasijuhtmete mahu loomine ja suurendamine Vahemere-äärsete liikmesriikide ning Liibüa–Egiptuse–Jordaania–Süüria–Türgi vahel.
Sealhulgas järgmine üleeuroopalist huvi pakkuv projekt:
Liibüa–Itaalia gaasijuhe
-

II LISA

ÜLEEUROOPALISED TRANSPORDIVÕRGUD

Artikli 6 lõikes 2 osutatud ühist huvi pakkuvate projektide määratlemise lisakriteeriumid

ELEKTRIVÕRGUD

1. Elektrivõrkude arendamine saartel, isoleeritud, äärepoolsetes ja äärepoolseimates piirkondades, toetades seejuures energiaallikate mitmekesistamist ja suurendades taastuvate energiaallikate kasutamist, ning vajaduse korral kõnealuste piirkondade elektrivõrkude ühendamine:
 - Iirimaa – Ühendkuningriik (Wales)
 - Kreeka (saared)
 - Itaalia (Sardiinia) – Prantsusmaa (Korsika) – Itaalia (maismaaosa)
 - Ühendused saarte piirkondades, sealhulgas ühendused maismaaosaga
 - Ühendused Prantsusmaa, Hispaania ja Portugali äärepoolseimates piirkondades
2. Liikmesriikide vahel elektrivõrkude ühenduste arendamine, mida on vaja siseturu toimimiseks ja elektrivõrkude töökindluse ja usaldatavuse tagamiseks:
 - Prantsusmaa–Belgia–Madalmaad–Saksamaa
 - Prantsusmaa–Saksamaa
 - Prantsusmaa–Itaalia
 - Prantsusmaa–Hispaania
 - Portugal–Hispaania
 - Soome–Rootsi
 - Soome–Eesti–Läti–Leedu
 - Austria–Itaalia
 - Itaalia–Sloveenia
 - Austria–Itaalia–Sloveenia–Ungari
 - Saksamaa–Poola
 - Saksamaa – Poola – Tšehhi Vabariik – Austria – Slovakkia – Ungari
 - Ungari–Slovakkia
 - Ungari–Austria
 - Poola–Leedu
 - Iirimaa – Ühendkuningriik (Põhja-Iirimaa)
 - Austria–Saksamaa–Sloveenia–Ungari
 - Madalmaad–Ühendkuningriik
 - Saksamaa–Taani–Rootsi
 - Kreeka–Itaalia
 - Ungari–Sloveenia
 - Malta–Itaalia
 - Soome–Eesti
 - Itaalia–Sloveenia
3. Liikmesriikide elektrivõrkude vahel ühenduste arendamine, kui see on vajalik liikmesriikidevaheliste ühenduste ärakasutamiseks, siseturu toimimiseks või taastuvate energiaallikate ühendamiseks:
 - kõik liikmesriigid

4. Elektrivõrguühenduste arendamine muude kui liikmesriikidega, eriti ühinevate kandidaatriikidega, aidates sellega kaasa elektrivõrkude koostalitlusvõimele, töökindlusele ja usaldatavusele või elektriga varustatusele Euroopa Ühenduses:
- Saksamaa–Norra
 - Madalmaad–Norra
 - Rootsi–Norra
 - Ühendkuningriik–Norra
 - Läänemere elektriring: Saksamaa–Poola–Valgevene–Venemaa–Leedu–Läti–Eesti–Soome–Rootsi–Norra–Taani
 - Norra–Rootsi–Soome–Venemaa
 - Vahemere elektriring: Prantsusmaa – Hispaania – Maroko – Alžeeria – Tuneesia – Liibüa – Egiptus – Lähis-Ida riigid – Türgi – Kreeka – Itaalia
 - Kreeka–Türgi
 - Itaalia–Šveits
 - Austria–Šveits
 - Ungari–Rumeenia
 - Ungari–Serbia
 - Ungari–Horvaatia
 - Itaalia–Tuneesia
 - Kreeka – Balkani riigid
 - Hispaania–Maroko
 - Hispaania–Andorra–Prantsusmaa
 - EL – Balkani riigid – Valgevene – Venemaa – Ukraina
 - Musta mere elektriring: Venemaa–Ukraina–Rumeenia–Bulgaaria–Türgi–Gruusia
 - Bulgaaria – endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik/Kreeka–Albaania–Itaalia või Bulgaaria–Kreeka–Itaalia
5. Meetmed siseturu vastastikku seotud elektrivõrkude toimimise parandamiseks, eriti kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemiseks, lahenduste väljatöötamiseks, et vähendada ülekoormust, ning elektrivõrkude prognoosimis- ja kasutusmeetodite kohandamiseks:
- eriti elektrivõrkudesiseste piiriüleste kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemine
 - lahenduste väljatöötamine elektrivoo juhtimiseks, et vähendada elektrivõrkude ülekoormuse probleeme
 - siseturu sobivaks toimimiseks ja suure osa taastuvate energiaallikate kasutamiseks vajalik elektrivõrkude prognoosimis- ja kasutusmeetodite kohandamine

GAASIVÕRGUD

6. Maagaasi viimine uutesse piirkondadesse, põhiliselt saartele, isoleeritud, äärepoolsetesse või äärepoolseimatesse piirkondadesse, ning maagaasivõrkude rajamine kõnealustes piirkondades:
- Ühendkuningriik (Põhja-Iirimaa)
 - Iirimaa
 - Hispaania
 - Portugal
 - Kreeka
 - Rootsi
 - Taani
 - Itaalia (Sardiinia)
 - Prantsusmaa (Korsika)
 - Küpros
 - Malta
 - Prantsusmaa, Hispaania ja Portugali äärepoolseimad piirkonnad

7. Maagaasivõrguühenduste arendamine siseturu vajaduste rahuldamiseks või varustuskindluse tugevdamiseks, kaasa arvatud eri maagaasivõrkude ja olefiingaasivõrkude ühendamine:
- Iirimaa–Ühendkuningriik
 - Prantsusmaa–Hispaania
 - Prantsusmaa–Šveits
 - Portugal–Hispaania
 - Austria–Saksamaa
 - Austria–Ungari
 - Austria–Ungari–Slovakkia–Poola
 - Poola – Tšehhi Vabariik
 - Slovakkia – Tšehhi Vabariik – Saksamaa – Austria
 - Austria–Itaalia
 - Kreeka – Balkani riigid
 - Austria–Ungari–Rumeenia–Bulgaaria–Kreeka–Türgi
 - Prantsusmaa–Itaalia
 - Kreeka–Itaalia
 - Austria – Tšehhi Vabariik
 - Saksamaa – Tšehhi Vabariik – Austria – Itaalia
 - Austria–Sloveenia–Horvaatia
 - Ungari–Horvaatia
 - Ungari–Rumeenia
 - Ungari–Slovakkia
 - Ungari–Ukraina
 - Sloveenia – Balkani riigid
 - Belgia–Madalmaad–Saksamaa
 - Ühendkuningriik–Madalmaad–Saksamaa
 - Saksamaa–Poola
 - Taani–Ühendkuningriik
 - Taani–Saksamaa–Rootsi
 - Taani–Madalmaad
8. Veeldatud maagaasi vastuvõtu võimsuse ja maagaasihoidlate arendamine, mis on vajalik nõudluse rahuldamiseks, gaasivarustusüsteemide kontrollimiseks ning varustusallikate ja varustusteede mitmekesistamiseks:
- kõik liikmesriigid
9. Gaasi ülekande võimsuse (gaasitarnejuhtmete) arendamine, mis on vajalik nõudluse rahuldamiseks ning sise- ja välisallikatest pärinevate varude ning varustamisteede mitmekesistamiseks:
- Põhjala gaasivõrk: Norra – Taani – Saksamaa – Rootsi – Soome – Venemaa – Balti riigid – Poola
 - Alžeeria–Hispaania–Prantsusmaa
 - Venemaa–Ukraina–EL
 - Venemaa–Valgevene–Ukraina–EL
 - Venemaa–Valgevene–EL
 - Venemaa–Läänemeri–Saksamaa
 - Venemaa – Balti riigid – Poola – Saksamaa
 - Saksamaa – Tšehhi Vabariik – Poola – Saksamaa – muud liikmesriigid
 - Liibüa–Itaalia
 - Tuneesia–Liibüa–Itaalia
 - Kaspia mere riigid – EL

- Venemaa – Ukraina – Moldova – Rumeenia – Bulgaaria – Kreeka – Sloveenia – muud Balkani riigid
 - Venemaa–Ukraina–Slovakkia–Ungari–Sloveenia–Itaalia
 - Madalmaad–Saksamaa–Šveits–Itaalia
 - Belgia–Prantsusmaa–Šveits–Itaalia
 - Taani–Rootsi–Poola
 - Norra–Venemaa–EL
 - Iirimaa
 - Alžeeria–Itaalia–Prantsusmaa
 - Alžeeria–Tuneesia–Itaalia
 - Lähis-Ida – Vahemere idaosa gaasiring – EL
 - Winksele (BE) gaaside segamise rajatis põhja-lõuna teljel (H-rühma gaasi segamiseks lämmastikuga)
 - võimsuse suurendamine ida-lääne teljel: Zeebrugge (BE) – Eynatten (BE)
10. Tegevus siseturu vastastikku seotud maagaasivõrkude toimimise parandamiseks, eriti kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemiseks, lahenduste väljatöötamiseks, et vähendada ülekoormust, ning maagaasivõrkude projekteerimise ja kasutamise meetodite tõhusaks ning ohutuks kohandamiseks:
- eelkõige maagaasivõrkude riikidevaheliste kitsaskohtade ja puuduvate ühenduste kindlakstegemine;
 - lahenduste väljatöötamine maagaasivoo juhtimiseks, et vähendada gaasivõrkude ülekoormuse probleeme;
 - siseturu toimimiseks vajalik gaasivõrkude projekteerimise ja kasutamise meetodite kohandamine;
 - maagaasivõrkude üldise toimimise, ohutuse ja turvalisuse suurendamine transiitriikides.
11. Olefiingaasi vajaliku ülekandevõimsuse väljaarendamine ja lõimimine, et rahuldada nõudlust siseturul:
- kõik liikmesriigid
-

III LISA

ÜLEEUROPALISED ENERGIAVÕRGUD

II lisas esitatud kriteeriumide põhjal kindlaks määratud ühist huvi pakkuvad projektid ja nende spetsifikatsioonid

ELEKTRIVÕRGUD

1. *Elektrivõrkude arendamine isoleeritud piirkondades*
 - 1.1. Iirimaa – Walesi (UK) veealune kaabel
 - 1.2. Lõuna-Kükladide (EL) ühendamine (vastastikku seotud süsteemi)
 - 1.3. 30 kV veealune ühenduskaabel Faiali, Pico ja São Jorge saarte vahel (Assoorid, PT)
 - 1.4. Terceira, Faiali ja São Migueli võrgu ühendamine ja tugevdamine (Assoorid, PT)
 - 1.5. Võrgu ühendamine ja tugevdamine Madeiral (PT)
 - 1.6. Sardiinia (IT) – Itaalia maismaaosa veealune kaabel
 - 1.7. Korsika (FR) – Itaalia veealune kaabel
 - 1.8. Itaalia maismaaosa – Sitsiilia (IT) ühendus: Sorgente – Rizziconi (IT) ühenduse kahekordistamine
 - 1.9. Uued ühendused Balearidel ja Kanaari saartel (ES)
2. *Liikmesriikide vahel elektrivõrguühenduste arendamine*
 - 2.1. Moulaine'i (FR) – Aubange'i (BE) liin
 - 2.2. Avelini (FR) – Avelgemi (BE) liin
 - 2.3. Saksamaa ja Belgia vaheline ühendus
 - 2.4. Vigy – Marlenheimi (FR) liin
 - 2.5. Vigy (FR) – Uchtelfangeni (DE) liin
 - 2.6. La Prazi (FR) faasimuundur
 - 2.7. Ülekandevõimsuse suurendamine Prantsusmaa ja Itaalia vahel olemasoleva ühenduse kaudu
 - 2.8. Prantsusmaa ja Itaalia vaheline uus ühendus
 - 2.9. Prantsusmaa ja Hispaania vaheline uus ühendus üle Pürenee
 - 2.10. Prantsusmaa ja Hispaania vaheline ühendus Ida-Pürenee
 - 2.11. Põhja-Portugali ja Loode-Hispaania vahelised ühendused
 - 2.12. Sinesi (PT) – Alqueva (PT) – Balboa (ES) liin
 - 2.13. Lõuna-Portugali ja Edela-Hispaania vaheline ühendus
 - 2.14. Valdigemi (PT) – Douro Internacionali (PT) – Aldeadávila (ES) liin ja "Douro Internacionali" rajatised
 - 2.15. Põhjalahe põhjaosa ühendused ja Fennoscani veealune kaabel Soome ja Rootsi vahel
 - 2.16. Lienzi (AT) – Cordignano (IT) liin
 - 2.17. Somplago (IT) – Würmbachi (AT) ühendus
 - 2.18. Austria-Itaalia (Thauri-Brixeni) ühendamine Brenneri raudteetunneli kaudu
 - 2.19. Iirimaa ja Põhja-Iirimaa vaheline ühendus
 - 2.20. Sankt Peteri (AT) – Isari (DE) liin
 - 2.21. Kagu-Inglismaa ja Kesk-Madalmaade vaheline veealune kaabel
 - 2.22. Taani ja Saksamaa vaheliste ühenduste tugevdamine, nt Kassø–Hamburgi liin

- 2.23. Taani ja Rootsi vaheliste ühenduste tugevdamine
- 2.24. Sloveenia ja Ungari vaheline uus ühendus: Cirkovce (SI) – Hévíz (HU)
- 2.25. Sajóivánka (HU) – Rimavská Sobota (SK)
- 2.26. Moldava (SK) – Sajóivánka (HU)
- 2.27. Stupava (SK) – Kagu-Viin (AT)
- 2.28. Poola–Saksamaa liin (Neuenhagen (DE) – Vierraden (DE) – Krajinik (PL))
- 2.29. Poola–Leedu ühendus (Elk–Alytus)
- 2.30. Soome ja Eesti vaheline veealune kaabel
- 2.31. Paindlike vahelduvvoolu ülekande süsteemide paigaldamine, ühendades Itaalia ja Sloveenia
- 2.32. UCTE- ja CENTREL-süsteemide ühendavad uued ühendused
- 2.33. Dürnröhr (AT) – Slavětice (CZ)
- 2.34. Maltat (MT) ja Sitsiiliat (IT) ühendav veealune elektrivõrguühendus
- 2.35. Itaalia ja Sloveenia vahelised uued ühendused
- 2.36. Lääne-Udine (IT) – Okroglo (SI) liin
3. *Ühenduste arendamine elektrivõrkude vahel liikmesriikides*
 - 3.1. Taani ida-lääne telje ühendused: Lääne-Taani (UCTE) ja Ida-Taani (NORDEL) võrkude vaheline ühendus
 - 3.2. Taani põhja-lõuna telje ühendus
 - 3.3. Põhja-Prantsusmaa uued ühendused
 - 3.4. Edela-Prantsusmaa uued ühendused
 - 3.5. Trino Vercellese (IT) – Lacchiarella (IT) liin
 - 3.6. Turbigio (IT) – Rho (IT) – Bovisio (IT) liin
 - 3.7. Voghera (IT) – La Casella (IT) liin
 - 3.8. San Fiorano (IT) – Nave (IT) – Gorlago (IT) liin
 - 3.9. Põhja-Veneetsia (IT) – Cordignano (IT) liin
 - 3.10. Redipuglia (IT) – Lääne-Udine (IT) liin
 - 3.11. Itaalia ida-lääne telje uued ühendused
 - 3.12. Tavarnuzze (IT) – Casallina (IT) liin
 - 3.13. Tavarnuzze (IT) – Santa Barbara (IT) liin
 - 3.14. Rizziconi (IT) – Feroletto (IT) – Laino (IT) liin
 - 3.15. Itaalia põhja-lõuna telje uued ühendused
 - 3.16. Itaalia võrgus tehtavad muudatused taastuva energia ühenduste hõlbustamiseks
 - 3.17. Itaalia uued tuuleenergiaühendused
 - 3.18. Hispaania põhjatelje uued ühendused
 - 3.19. Hispaania Vahemere-telje uued ühendused
 - 3.20. Galicia (ES) – Kesk-Hispaania telje uued ühendused
 - 3.21. Kesk-Hispaania – Aragóni (ES) telje uued ühendused
 - 3.22. Aragóni (ES) – Levante (ES) telje uued ühendused
 - 3.23. Hispaania lõuna-keskosa telje (ES) uued ühendused
 - 3.24. Hispaania ida-keskosa telje (ES) uued ühendused

- 3.25. Andalusia (ES) uued ühendused
- 3.26. Pedralva (PT) – Riba d'Ave (PT) liin ja Pedralva rajatised
- 3.27. Recarei (PT) – Valdigemi (PT) liin
- 3.28. Picote (PT) – Pocinho (PT) liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.29. Praeguse Pego (PT) – Cedillo (ES)/Falagueira (PT) liini ja Falagueira rajatiste muutmine
- 3.30. Pego (PT) – Batalha (PT) liin ja Batalha rajatised
- 3.31. Sinese (PT) – Ferreira do Alentejo (PT) I liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.32. Portugali uued tuuleenergiaühendused
- 3.33. Pereirose (PT) – Zêzere – Santarém (PT) liinid ja Zêzere rajatised
- 3.34. Batalha (PT) – Rio Maiori (PT) I ja II liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.35. Carrapatelo (PT) – Mourisca (PT) liin (kvaliteedi parandamine)
- 3.36. Valdigemi (PT) – Viseu (PT) – Anadia (PT) liin
- 3.37. Praeguse Rio Maiori (PT) – Palmela (PT) liini suunamine läbi Ribatejo (PT) ning Ribatejo rajatised
- 3.38. Thessaloníki (EL), Lamía (EL) ja Pátrase (EL) alajaamad ning ühendusliinid
- 3.39. Euboia (EL), Lakoonia (EL) ja Traakia (EL) piirkondade ühendused
- 3.40. Kreeka maismaaosa äärepoolsete piirkondade olemasolevate ühenduste tugevdamine
- 3.41. Tynaghi (IE) – Cashla (IE) liin
- 3.42. Flagfordi (IE) – Ida-Sligo (IE) liin
- 3.43. Kirde- ja Lääne-Hispaania ühendused, eriti tuuleenergia tootmisvõimsuse ühendamiseks võrguga
- 3.44. Baskimaa (ES), Aragóni (ES) ja Navarra (ES) ühendused
- 3.45. Galicia (ES) ühendused
- 3.46. Kesk-Rootsi ühendused
- 3.47. Lõuna-Rootsi ühendused
- 3.48. Hamburgi (DE) – Schwerini piirkonna (DE) liin
- 3.49. Halle/Saale piirkonna (DE) – Schweinfurti piirkonna (DE) liin
- 3.50. Saksamaa uued tuuleenergia ühendused avamerel ja maismaal
- 3.51. 380 kV võrgu kvaliteedi parandamine Saksamaal maismaa tuuleparkide ühenduse jaoks
- 3.52. Põhja-Iirimaa ühenduste tugevdamine, pidades silmas vastastikust sidumist Iirimaaaga
- 3.53. Ühendkuningriigi loodeosa ühendused
- 3.54. Šotimaa ja Inglismaa ühendused, pidades silmas taastuvate allikate suuremat kasutamist elektri tootmisel
- 3.55. Belgia uued avamere tuuleenergia ühendused, sealhulgas 380 kV võrgu kvaliteedi parandamine
- 3.56. Borssele alajaam (NL)
- 3.57. Reaktiivvõimsuse kompenseerimisvahendite kasutuselevõtt (NL)
- 3.58. Faasimuundurite ja/või kondensaatorpatareide paigaldamine Belgias
- 3.59. 380 kV võrgu kvaliteedi parandamine Belgias impordi mahu suurendamiseks
- 3.60. Sankt Peteri (AT) – Tauerni (AT) liin
- 3.61. Südburgenlandi (AT) – Kainachtali (AT) liin
- 3.62. Dunowo (PL) – Żydowo (PL) – Krzewina (PL) – Plewiska (PL)

- 3.63. Pątnów (PL) – Grudziądz (PL)
- 3.64. Ostrów (PL) – Plewiska (PL)
- 3.65. Ostrów (PL) – Trębaczew (Rogowiec) (PL)
- 3.66. Plewiska (PL) – Pątnów (PL)
- 3.67. Tarnów (PL) – Krosno (PL)
- 3.68. Elk (PL) – Olsztyn Matki (PL)
- 3.69. Elk (PL) – Narew (PL)
- 3.70. Mikułowa (PL) – Świebodzice – Dobrzeń (Groszowice) (PL)
- 3.71. Pątnów (PL) – Sochaczew (PL) – Varssavi (PL)
- 3.72. Krsko (SI) – Bericevo (SI)
- 3.73. Sloveenia ülekandevõimsuse suurendamine 220 kV-lt 400 kVni
- 3.74. Medzibrod (SK) – Liptovsk Mara (SK)
- 3.75. Lemešany (SK) – Moldava (SK)
- 3.76. Lemešany (SK) – Veľké Kapušany (SK)
- 3.77. Gabčíkovo (SK) – Veľký Ďur (SK)
- 3.78. Ühendused Põhja-Rootsis
- 3.79. Saaremaa (EE) elektrivarustuse üleviimine 110 kV-le
- 3.80. Tartu (EE) elektrivarustuse parandamine
- 3.81. Eesti (EE) alajaama renoveerimine (330 kV)
- 3.82. Kiisa (EE), Püssi (EE) ja Viljandi (EE) alajaamade renoveerimine (110 kV)
- 3.83. Nošovice (CZ) – Prosenice (CZ): 400 kV ühefaasilise liini ümberehitamine 400 kV kaheaheelaliseks liiniks
- 3.84. Krasíkov (CZ) – Horní Životice (CZ): uus 400 kV ühefaasiline liin
- 3.85. Malta (MT) uued tuuleenergiaühendused
4. *Ühenduste arendamine mitteliikmesriikide elektrivõrkudega*
 - 4.1. Itaalia ja Šveitsi uus ühendus
 - 4.2. Fílippoi (EL) – Maritsa 3 (Bulgaaria) liin
 - 4.3. Amíntaio (EL) – Bitola (endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik) liin
 - 4.4. Kardiá (EL) – Elbasani (Albaania) liin
 - 4.5. Elbasani (AL) – Podgorica (Montenegro) liin
 - 4.6. Mostari (Bosnia ja Hertsegoviina) alajaam ja ühendusliinid
 - 4.7. Ernestinovo (Horvaatia) alajaam ja ühendusliinid
 - 4.8. Kreeka ja Albaania, Bulgaaria ning endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi vahelised uued ühendused
 - 4.9. Fílippoi (EL) – Hamidabadi (TR) liin
 - 4.10. Kirde-/Ida-Inglismaa ja Lõuna-Norra vaheline veetalune kaabel
 - 4.11. Eemshaveni (NL) – Feda (NO) ühendus
 - 4.12. Lõuna-Hispaania ja Maroko vaheline veetalune kaabel (olemasoleva ühenduse tugevdamine)
 - 4.13. Läänemere elektriringi ühendused: Saksamaa–Poola–Venemaa–Eesti–Läti–Leedu–Rootsi–Soome–Taani–Valgevene
 - 4.14. Lõuna-Soome – Venemaa ühendused

- 4.15. Põhja-Rootsi ja Põhja-Norra vahelised uued ühendused
- 4.16. Kesk-Rootsi ja Kesk-Norra vahelised uued ühendused
- 4.17. Borgviki (SE) – Hoesle (NO) – Oslo piirkonna (NO) liin
- 4.18. UCTE/CENTREL-süsteemi ja Balkani riikide vahelised uued ühendused
- 4.19. UCTE-süsteemi ning Valgevene, Venemaa ja Ukraina vahelised ühendused ja liides, kaasa arvatud varem Austria ja Ungari, Austria ja Tšehhi Vabariigi ning Saksamaa ja Tšehhi Vabariigi vahel tegutsenud HVDC-alajaamade ümberpaigutamine
- 4.20. Musta mere elektriringi ühendused: Venemaa–Ukraina–Rumeenia–Bulgaaria–Türgi–Gruusia
- 4.21. Musta mere piirkonna uued ühendused, mille eesmärgiks on UCTE-süsteemi koostalitlusvõime kaasatud riikide võrkudega
- 4.22. Vahemere elektriringi uued ühendused: Prantsusmaa – Hispaania – Maroko – Alžeeria – Tuneesia – Liibüa – Egiptus – Lähis-Ida riigid – Türgi – Kreeka – Itaalia
- 4.23. Lõuna-Hispaania ja Loode-Alžeeria vaheline veaalune kaabel
- 4.24. Itaalia ja Põhja-Aafrika (Alžeeria, Tuneesia ja Liibüa) vaheline veaalune kaabel
- 4.25. Tuneesia ja Itaalia vaheline elektrivõrguühendus
- 4.26. Barentsi mere piirkonna uued ühendused
- 4.27. Taani ja Norra vaheliste ühenduste kvaliteedi parandamine
- 4.28. Obermoorweiler (DE) – Meiningen (AT) – Bonaduz (CH): edasine võimsuse suurendamine
- 4.29. Békéscsaba (HU) – Oradea (RO)
- 4.30. Pécs (HU) – Sombor (Serbia)
- 4.31. Pécs (HU) – Ernestinovo (HR)
- 4.32. Vel'ké Kapušany (SK) – Ukraina piir
- 4.33. Andrall (ES) – Encamp (AD): võimsuse suurendamine 220 kVni
- 4.34. Hispaania–Andorra–Prantsusmaa: ühenduste kvaliteedi parandamine
5. *Tegevus vastastikku seotud elektrivõrkude toimimise parandamiseks siseturul*
(Spetsifikatsioon ei ole veel määratletud)

GAASIVÕRGUD

6. *Maagaasi viimine uutesse piirkondadesse*
- 6.1. Gaasivõrgu arendamine Belfastist Põhja-Iirimaa loodepiirkonda (UK) ning vajaduse korral Iirimaa läänerrannikule
- 6.2. Veeldatud maagaasi terminal Kanaari saartel Santa Cruz de Tenerifes (ES)
- 6.3. Veeldatud maagaasi terminal Gran Canaria Las Palmases (ES)
- 6.4. Veeldatud maagaasi terminal Madeiral (PT)
- 6.5. Rootsi gaasivõrgu arendamine
- 6.6. Baleaari saarte (ES) ja Hispaania maismaaosa vaheline ühendus
- 6.7. Kõrgsurveharu Traakiassa (EL)
- 6.8. Kõrgsurveharu Kórinthosse (EL)
- 6.9. Kõrgsurveharu Loode-Kreekasse (EL)
- 6.10. Lollandi ja Falsteri saarte (DK) ühendamine
- 6.11. Veeldatud maagaasi terminal Küprose saarel, Vasilikose energiakeskus

- 6.12. Vasilikose (CY) veeldatud maagaasi terminali ja Moni (CY) elektrijaama vaheline ühendus
- 6.13. Veeldatud maagaasi terminal Kreeta saarel (EL)
- 6.14. Kõrgsurveharu Patrasse (EL)
- 6.15. Veeldatud maagaasi terminal Maltal

7. *Gaasivõrguühenduste arendamine siseturu vajaduste rahuldamiseks või varustuskindluse tugevdamiseks, kaasa arvatud eri maagaasivõrkude ühendamine*
 - 7.1. Iirimaa ja Šotimaa vaheline täiendav gaasiühendusjuhe
 - 7.2. Põhja-lõuna ühendus, sealhulgas Dublini–Belfasti gaasijuhe
 - 7.3. Lacqi (FR) – Calahorra (ES) gaasijuhtme kompressorjaam
 - 7.4. Lussagnet' (FR) – Bilbao (ES) gaasijuhe
 - 7.5. Perpignani (FR) – Barcelona (ES) gaasijuhe
 - 7.6. Läbi Lõuna-Hispaania Portugali ja läbi Portugali Galiciat ja Astuuriat varustavate gaasijuhtmete ülekandevõimsuse suurendamine
 - 7.7. Puchkirhцени (AT) – Burghauseni (DE) gaasijuhe
 - 7.8. Andorfi (AT) – Simbachi (DE) gaasijuhe
 - 7.9. Wiener Neustadti (AT) – Soproni (HU) gaasijuhe
 - 7.10. Bad Leonfeldeni (AT) – Linzi (AT) gaasijuhe
 - 7.11. Loode-Kreeka – Elbasani (AL) gaasijuhe
 - 7.12. Kreeka-Itaalia vaheline ühendusjuhe
 - 7.13. Kreeka magistraalorustiku kompressorjaam
 - 7.14. Austria ja Tšehhi Vabariigi võrkude vaheline ühendus
 - 7.15. Kagu-Euroopa gaasitranspordikoridor läbi Kreeka, endise Jugoslaavia vabariigi Makedoonia, Serbia, Montenegro, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Sloveenia ja Austria
 - 7.16. Austria ja Türgi vaheline gaasitranspordikoridor läbi Ungari, Rumeenia ja Bulgaaria
 - 7.17. Vastastikku seotud gaasijuhtmed Ühendkuningriigi, Madalmaade ja Saksamaa vahel, mis ühendavad Loode-Euroopa põhilisi leiukohti ja turge
 - 7.18. Kirde-Saksamaa (Berliini piirkond) ja Loode-Poola (Szczecini piirkond) vaheline ühendus haruga Schmöllnist Lubminisse (DE, Greifswaldi piirkond)
 - 7.19. Cieszyni (PL) – Ostrava (CZ) gaasijuhe
 - 7.20. Görlitz (DE) – Zgorzelec (PL): maagaasivõrkude laiendamine ja ühendamine
 - 7.21. Bernau (DE) – Szczecini (PL) laiendamine
 - 7.22. Põhjamere avamererajatiste vaheline ühendus või ühendus Taani avamererajatistest Ühendkuningriigi maismaarajatistesse
 - 7.23. Ülekandevõimsuse tugevdamine Prantsusmaa ja Itaalia vahel
 - 7.24. Läänemere gaasiühendus Taani, Saksamaa ja Rootsi vahel
 - 7.25. Winksele (BE) segamisjaam põhja-lõuna teljel
 - 7.26. Zeebrugge (BE) – Eynatteni (BE) võimsuse suurendamine
 - 7.27. Võimsuse suurendamine põhja-lääne teljel: Zelzate (BE) – Zeebrugge (BE)
 - 7.28. Taani ja Madalmaade vahelise gaasijuhtme rajamine, mis ühendab olemasolevad Põhjamere tootmisrajatised

8. *Veeldatud maagaasi vastuvõtu võimsuse ja maagaasihoidlate mahu arendamine*
- 8.1. Veeldatud maagaasi terminal Le Verdon-sur-meris (FR, uus terminal) ja gaasijuhe Lussagnet' (FR) hoidlasse
- 8.2. Veeldatud maagaasi terminal Fos-sur-meris (FR)
- 8.3. Veeldatud maagaasi terminal Huelvas (ES), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.4. Veeldatud maagaasi terminal Cartagena (ES), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.5. Veeldatud maagaasi terminal Galicias (ES), uus terminal
- 8.6. Veeldatud maagaasi terminal Bilbaos (ES), uus terminal
- 8.7. Veeldatud maagaasi terminal Valencia piirkonnas (ES), uus terminal
- 8.8. Veeldatud maagaasi terminal Barcelonas (ES), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.9. Veeldatud maagaasi terminal Sinesis (PT), uus terminal
- 8.10. Veeldatud maagaasi terminal Revithoussas (EL), olemasoleva terminali laiendamine
- 8.11. Veeldatud maagaasi terminal Aadria mere põhjakaldal (IT)
- 8.12. Veeldatud maagaasi avamereterminal Aadria mere põhjaosas (IT)
- 8.13. Veeldatud maagaasi terminal Aadria mere lõunakaldal (IT)
- 8.14. Veeldatud maagaasi terminal Joonia mere kaldal (IT)
- 8.15. Veeldatud maagaasi terminal Türeeeni mere kaldal (IT)
- 8.16. Veeldatud maagaasi terminal Liguuria rannikul (IT)
- 8.17. Veeldatud maagaasi terminal Zeebrugges (BE, võimsuse suurendamise teine etapp)
- 8.18. Veeldatud maagaasi terminal Graini saarel Kentis (UK)
- 8.19. Teise veeldatud maagaasi terminali ehitamine Kreeka mandriosas
- 8.20. Maa-aluste gaasihoidlate väljaarendamine Iirimaa
- 8.21. Hoidla Lõuna-Kavalas (EL), tühjaksjäänud gaasimaardla ümberkujundamine
- 8.22. Hoidla Lussagnet's (FR), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.23. Hoidla Pecorade'is (FR), tühjakspumbatud naftavälja ümberkujundamine
- 8.24. Hoidla Alsace'i piirkonnas (FR), soolakoobaste väljaarendamine
- 8.25. Hoidla Kesk-Prantsusmaal (FR), põhjaveepinna väljaarendamine
- 8.26. Hispaania põhja-lõuna telje (uued) hoidlad Cantabrias, Aragonis, Castilla y Leónis, Castilla-La Manchas ja Andalusias
- 8.27. Hispaania Vahemere telje (uued) hoidlad Kataloonias, Valencias ja Murcias
- 8.28. Hoidla Carriços (PT), uus hoidla
- 8.29. Hoidla Loenhoutis (BE), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.30. Hoidla Stenlilles ja Lille Torupis (DK), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.31. Hoidla Tønderis (DK), uus hoidla
- 8.32. Hoidla Puchkirchenis (AT), olemasoleva hoidla laiendamine, sealhulgas ühendusjuhe Penta Westi süsteemiga Andorfi (AT) lähedal
- 8.33. Hoidla Baumgartenis (AT), uus hoidla
- 8.34. Hoidla Haidachis (AT), uus hoidla, sealhulgas ühendusjuhe Euroopa gaasivõrguga
- 8.35. Maa-aluste gaasihoidlate väljaarendamine Itaalias

- 8.36. Hoidla Wierzchowices (PL), olemasoleva hoidla laiendamine
- 8.37. Hoidla Kossakowos (PL), maa-aluse hoidla väljaarendamine
- 8.38. Malta (MT) – Sitsiilia (IT) gaasijuhe
- 8.39. Hoidla Leedus (uus hoidla)

9. *Gaasiülekandevõimsuse (gaasivarustusjuhtmete) arendamine*
 - 9.1. Põhjala gaasivõrgu ühenduste loomine ja arendamine: Norra – Taani – Saksamaa – Rootsi – Soome – Venemaa – Balti riigid – Poola
 - 9.2. Põhjala riikide keskosa läbiv gaasijuhe: Norra, Rootsi, Soome
 - 9.3. Põhja-Euroopa gaasijuhe: Venemaa, Läänemeri, Saksamaa
 - 9.4. Lätit, Leedut ja Poolat läbiv gaasijuhe Venemaalt Saksamaale, sealhulgas maa-aluse gaasihoidla arendamine Lätis (nn merevaiguprojekt)
 - 9.5. Soome–Eesti gaasijuhe
 - 9.6. Uued gaasijuhtmed Alžeerias Hispaaniasse ja Prantsusmaale ning sellega seotud kõnealuste riikide sisevõrkude võimsuse suurendamine
 - 9.7. Alžeeria – Maroko – Hispaania (kuni Córdoba) gaasijuhtme ülekandevõimsuse suurendamine
 - 9.8. Córdoba (ES) – Ciudad Reali (ES) gaasijuhe
 - 9.9. Ciudad Reali (ES) – Madridi (ES) gaasijuhe
 - 9.10. Ciudad Reali (ES) – Vahemere ranniku (ES) gaasijuhe
 - 9.11. Harud Castilla–La Manchase (ES)
 - 9.12. Laiendus Loode-Hispaania suunas
 - 9.13. Alžeeria–Hispaania veealune gaasijuhe ja gaasiühendusjuhtmed Prantsusmaale
 - 9.14. Ülekandevõimsuse suurendamine Vene leiukohtadest Euroopa Liitu läbi Ukraina, Slovakkia ja Tšehhi Vabariigi
 - 9.15. Ülekandevõimsuse suurendamine Venemaa leiukohtadest Euroopa Liitu läbi Valgevene ja Poola
 - 9.16. Jamali–Euroopa II maagaasijuhe
 - 9.17. Lõuna-Yagali gaasijuhe (Saksamaa-Prantsusmaa-Šveitsi kolmnurka viiva STEGAL-gaasijuhtme vahelõigul)
 - 9.18. Ida-SUDALI gaasijuhe (MIDAL-gaasijuhtme vahelõigul Heppenheimi–Burghauseni ühenduse lähedal PENTA-juhtmega Austrias)
 - 9.19. STEGAL-gaasijuhtme ülekandevõimsuse suurendamine lisagaasi transportimiseks Tšehhi-Saksamaa piirilt ja Poola-Saksamaa piirilt läbi Saksamaa teistesse liikmesriikidesse
 - 9.20. Gaasijuhe Liibüa leiukohtadest Itaaliasse
 - 9.21. Gaasijuhe Kaspia mere riikide leiukohtadest Euroopa Liitu
 - 9.22. Kreeka–Türgi gaasijuhe
 - 9.23. Ülekandevõimsuse suurendamine Venemaa leiukohtadest Kreekasse ja muudesse Balkani riikidesse läbi Ukraina, Moldova, Rumeenia ja Bulgaaria
 - 9.24. Stara Zagora (BG) – Ihtimani (BG) gaasijuhe
 - 9.25. Aadria mere piirkonna gaasijuhe – maagaasijuhe Kaspia mere piirkonnast, Venemaalt või Lähis-Idast imporditud maagaasi transportimiseks; ühendab Itaalia ja Kagu-Euroopa energiaturud
 - 9.26. Saksamaa, Tšehhi, Austria ja Itaalia gaasivõrkude vahelised ühendusjuhtmed
 - 9.27. Gaasijuhe Venemaa leiukohtadest Itaaliasse läbi Ukraina, Slovakkia, Ungari ja Sloveenia

- 9.28. Madalmaadest läbi Saksamaa Itaaliasse kulgeva TENP-gaasijuhtme ülekandevõimsuse suurendamine
 - 9.29. Taisnieres'i (FR) – Oltingue'i (CH) gaasijuhe
 - 9.30. Gaasijuhe Taanist Poolasse, võimaliku ühendusega läbi Rootsi
 - 9.31. Nybro (DK) – Dragø (DK) gaasijuhe, sealhulgas ühendusjuhe Stenlille hoidlaga (DK)
 - 9.32. Gaasivõrk Barentsi mere leiukohtadest Euroopa Liitu läbi Rootsi ja Soome
 - 9.33. Gaasijuhe Corribi maardlast (IE), avamerel
 - 9.34. Gaasijuhe Alžeeria leiukohtadest Itaaliasse läbi Sardiinia ja haruga Korsikale
 - 9.35. Gaasivõrk Lähis-Ida leiukohtadest Euroopa Liitu
 - 9.36. Gaasijuhe Norrast Ühendkuningriiki
 - 9.37. Pécsi (HU) – Horvaatia ühendus
 - 9.38. Szegedi (HU) – Oradea (RO) ühendus
 - 9.39. Vecsése (HU) – Slovakkia ühendus
 - 9.40. Beregdaróci (HU) – Ukraina võimsuse suurendamine
 10. *Tegevus vastastikku seotud gaasivõrkude toimimise parandamiseks siseturul*
(Spetsifiktsioone ei ole veel määratletud)
-

II

(Aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

NÕUKOGU

NÕUKOGU OTSUS,

24. juuli 2006,

mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestava protokolliga sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel seoses kõnealuse protokolliga nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimisalasse

(2006/616/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 179 ja 181a, koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõiguga ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjon on nõukogu nõusolekul pidanud ühenduse nimel läbirääkimisi protokolliga ühenduse pädevusse kuuluvate osade üle.

(2) Nõukogu tegi komisjonile ülesandeks pidada läbirääkimisi ühenduse liitumise üle kõnealuse rahvusvahelise lepinguga.

(3) Läbirääkimised viidi edukalt lõpule ja 12. detsembril 2000 kirjutas ühendus kooskõlas nõukogu 8. detsembril 2000. aasta otsusega 2001/87/EÜ ⁽²⁾ nende tulemusena koostatud dokumendile alla.

(4) Mõned liikmesriigid juba on protokolliga osalised, teistes liikmesriikides on ratifitseerimisprotsess alles käimas.

(5) Konventsiooni sõlmimine kiideti ühenduse nimel heaks nõukogu 29. aprilli 2004. aasta otsusega 2004/579/EÜ, ⁽³⁾ mis on tingimuseks, et ühendus saaks vastavalt konventsiooni artikli 37 lõikele 2 protokolliosaliseks.

(6) Muud tingimused, mis lubavad ühendusel konventsiooni artikli 36 lõikes 3 ja protokolliga artikli 21 lõikes 3 heakskiitmiskirja hoiule anda, on täidetud.

(7) Niivõrd kui protokolliga sätted kuuluvad asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimisalasse, tuleks protokolliga sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita.

(8) Niivõrd kui protokolliga sätted kuuluvad asutamislepingu III osa IV jaotise rakendusala, tuleks protokolliga sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita nõukogu eraldi otsusega ⁽⁴⁾.

(9) Ühendus peaks heakskiitmiskirja hoiuleandmisel andma hoiule ka deklaratsiooni ühenduse pädevuse ulatuse kohta salaja üle piiri toimetamist käsitleva protokolliga artikli 21 lõikega 3 reguleeritud küsimustes,

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT L 30, 1.2.2001, lk 44.

⁽³⁾ ELT L 261, 6.8.2004, lk 11.

⁽⁴⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 34.

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 3

Artikkel 1

Rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendav rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestav protokoll, mis on esitatud I lisas, kiidetakse Euroopa Ühenduse nimel heaks.

Ühenduse ametlik kinnituskokument hõlmab vastavalt protokolli artikli 21 lõikele 3 pädevust käsitlevat deklaratsiooni, mis on esitatud II lisas.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse niivõrd kui protokolli sätted kuuluvad asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimissalasse.

Nõukogu eesistujale antakse volitus määrata isik(ud), kellel on õigus ühenduse suhtes siduv ametlik kinnituskokument hoiule anda.

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 24. juuli 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
K. RAJAMÄKI

I LISA

PROTOCOL**against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime**

PREAMBLE

THE STATES PARTIES TO THIS PROTOCOL,

DECLARING that effective action to prevent and combat the smuggling of migrants by land, sea and air requires a comprehensive international approach, including cooperation, the exchange of information and other appropriate measures, including socio-economic measures, at the national, regional and international levels,

RECALLING General Assembly resolution 54/212 of 22 December 1999, in which the Assembly urged Member States and the United Nations system to strengthen international cooperation in the area of international migration and development in order to address the root causes of migration, especially those related to poverty, and to maximize the benefits of international migration to those concerned, and encouraged, where relevant, interregional, regional and subregional mechanisms to continue to address the question of migration and development,

CONVINCED of the need to provide migrants with humane treatment and full protection of their rights,

TAKING INTO ACCOUNT the fact that, despite work undertaken in other international forums, there is no universal instrument that addresses all aspects of smuggling of migrants and other related issues,

CONCERNED at the significant increase in the activities of organised criminal groups in smuggling of migrants and other related criminal activities set forth in this Protocol, which bring great harm to the States concerned,

ALSO CONCERNED that the smuggling of migrants can endanger the lives or security of the migrants involved,

RECALLING General Assembly resolution 53/111 of 9 December 1998, in which the Assembly decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organised crime and of discussing the elaboration of, *inter alia*, an international instrument addressing illegal trafficking in and transporting of migrants, including by sea,

CONVINCED that supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime with an international instrument against the smuggling of migrants by land, sea and air will be useful in preventing and combating that crime,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

I. GENERAL PROVISIONS

Article 2

Statement of purpose

Article 1

Relation with the United Nations Convention against Transnational Organised Crime

1. This Protocol supplements the United Nations Convention against Transnational Organised Crime. It shall be interpreted together with the Convention.

2. The provisions of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol unless otherwise provided herein.

3. The offences established in accordance with article 6 of this Protocol shall be regarded as offences established in accordance with the Convention.

The purpose of this Protocol is to prevent and combat the smuggling of migrants, as well as to promote cooperation among States Parties to that end, while protecting the rights of smuggled migrants.

Article 3

Use of terms

For the purposes of this Protocol:

- (a) 'smuggling of migrants' shall mean the procurement, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit, of the illegal entry of a person into a State Party of which the person is not a national or a permanent resident;
- (b) 'illegal entry' shall mean crossing borders without complying with the necessary requirements for legal entry into the receiving State;

- (c) 'fraudulent travel or identity document' shall mean any travel or identity document:
- (i) that has been falsely made or altered in some material way by anyone other than a person or agency lawfully authorised to make or issue the travel or identity document on behalf of a State; or
 - (ii) that has been improperly issued or obtained through misrepresentation, corruption or duress or in any other unlawful manner; or
 - (iii) that is being used by a person other than the rightful holder;
- (d) 'vessel' shall mean any type of water craft, including non-displacement craft and seaplanes, used or capable of being used as a means of transportation on water, except a warship, naval auxiliary or other vessel owned or operated by a Government and used, for the time being, only on government non-commercial service.

Article 4

Scope of application

This Protocol shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of the offences established in accordance with article 6 of this Protocol, where the offences are transnational in nature and involve an organised criminal group, as well as to the protection of the rights of persons who have been the object of such offences.

Article 5

Criminal liability of migrants

Migrants shall not become liable to criminal prosecution under this Protocol for the fact of having been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

Article 6

Criminalisation

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally and in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit:
 - (a) the smuggling of migrants;
 - (b) when committed for the purpose of enabling the smuggling of migrants:
 - (i) producing a fraudulent travel or identity document;
 - (ii) procuring, providing or possessing such a document;
 - (c) enabling a person who is not a national or a permanent resident to remain in the State concerned without complying with the necessary requirements for legally

remaining in the State by the means mentioned in subparagraph (b) of this paragraph or any other illegal means.

2. Each State Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences:
 - (a) subject to the basic concepts of its legal system, attempting to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article;
 - (b) participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 (a), (b) (i) or (c) of this article and, subject to the basic concepts of its legal system, participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 (b) (ii) of this article;
 - (c) organising or directing other persons to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article.

3. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as aggravating circumstances to the offences established in accordance with paragraph 1 (a), (b) (i) and (c) of this article and, subject to the basic concepts of its legal system, to the offences established in accordance with paragraph 2 (b) and (c) of this article, circumstances:
 - (a) that endanger, or are likely to endanger, the lives or safety of the migrants concerned; or
 - (b) that entail inhuman or degrading treatment, including for exploitation, of such migrants.

4. Nothing in this Protocol shall prevent a State Party from taking measures against a person whose conduct constitutes an offence under its domestic law.

II. SMUGGLING OF MIGRANTS BY SEA

Article 7

Cooperation

States Parties shall cooperate to the fullest extent possible to prevent and suppress the smuggling of migrants by sea, in accordance with the international law of the sea.

Article 8

Measures against the smuggling of migrants by sea

1. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel that is flying its flag or claiming its registry, that is without nationality or that, though flying a foreign flag or refusing to show a flag, is in reality of the nationality of the State Party concerned is engaged in the smuggling of migrants by sea may request the assistance of other States Parties in suppressing the use of the vessel for that purpose. The States Parties so requested shall render such assistance to the extent possible within their means.

2. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel exercising freedom of navigation in accordance with international law and flying the flag or displaying the marks of registry of another State Party is engaged in the smuggling of migrants by sea may so notify the flag State, request confirmation of registry and, if confirmed, request authorisation from the flag State to take appropriate measures with regard to that vessel. The flag State may authorise the requesting State, *inter alia*:

- (a) to board the vessel;
- (b) to search the vessel; and
- (c) if evidence is found that the vessel is engaged in the smuggling of migrants by sea, to take appropriate measures with respect to the vessel and persons and cargo on board, as authorised by the flag State.

3. A State Party that has taken any measure in accordance with paragraph 2 of this article shall promptly inform the flag State concerned of the results of that measure.

4. A State Party shall respond expeditiously to a request from another State Party to determine whether a vessel that is claiming its registry or flying its flag is entitled to do so and to a request for authorisation made in accordance with paragraph 2 of this article.

5. A flag State may, consistent with article 7 of this Protocol, subject its authorisation to conditions to be agreed by it and the requesting State, including conditions relating to responsibility and the extent of effective measures to be taken. A State Party shall take no additional measures without the express authorisation of the flag State, except those necessary to relieve imminent danger to the lives of persons or those which derive from relevant bilateral or multilateral agreements.

6. Each State Party shall designate an authority or, where necessary, authorities to receive and respond to requests for assistance, for confirmation of registry or of the right of a vessel to fly its flag and for authorisation to take appropriate measures. Such designation shall be notified through the Secretary-General to all other States Parties within one month of the designation.

7. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel is engaged in the smuggling of migrants by sea and is without nationality or may be assimilated to a vessel without nationality may board and search the vessel. If evidence confirming the suspicion is found, that State Party shall take appropriate measures in accordance with relevant domestic and international law.

Article 9

Safeguard clauses

1. Where a State Party takes measures against a vessel in accordance with article 8 of this Protocol, it shall:

- (a) ensure the safety and humane treatment of the persons on board;
- (b) take due account of the need not to endanger the security of the vessel or its cargo;
- (c) take due account of the need not to prejudice the commercial or legal interests of the flag State or any other interested State;
- (d) ensure, within available means, that any measure taken with regard to the vessel is environmentally sound.

2. Where the grounds for measures taken pursuant to article 8 of this Protocol prove to be unfounded, the vessel shall be compensated for any loss or damage that may have been sustained, provided that the vessel has not committed any act justifying the measures taken.

3. Any measure taken, adopted or implemented in accordance with this chapter shall take due account of the need not to interfere with or to affect:

- (a) the rights and obligations and the exercise of jurisdiction of coastal States in accordance with the international law of the sea; or
- (b) the authority of the flag State to exercise jurisdiction and control in administrative, technical and social matters involving the vessel.

4. Any measure taken at sea pursuant to this chapter shall be carried out only by warships or military aircraft, or by other ships or aircraft clearly marked and identifiable as being on government service and authorised to that effect.

III. PREVENTION, COOPERATION AND OTHER MEASURES

Article 10

Information

1. Without prejudice to articles 27 and 28 of the Convention, States Parties, in particular those with common borders or located on routes along which migrants are smuggled, shall, for the purpose of achieving the objectives of this Protocol, exchange among themselves, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, relevant information on matters such as:

- (a) embarkation and destination points, as well as routes, carriers and means of transportation, known to be or suspected of being used by an organised criminal group engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol;
- (b) the identity and methods of organisations or organised criminal groups known to be or suspected of being engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol;

- (c) the authenticity and proper form of travel documents issued by a State Party and the theft or related misuse of blank travel or identity documents;
- (d) means and methods of concealment and transportation of persons, the unlawful alteration, reproduction or acquisition or other misuse of travel or identity documents used in conduct set forth in article 6 of this Protocol and ways of detecting them;
- (e) legislative experiences and practices and measures to prevent and combat the conduct set forth in article 6 of this Protocol; and
- (f) scientific and technological information useful to law enforcement, so as to enhance each other's ability to prevent, detect and investigate the conduct set forth in article 6 of this Protocol and to prosecute those involved.

2. A State Party that receives information shall comply with any request by the State Party that transmitted the information that places restrictions on its use.

Article 11

Border measures

1. Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of people, States Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect the smuggling of migrants.
2. Each State Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of the offence established in accordance with article 6, paragraph 1 (a), of this Protocol.
3. Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.
4. Each State Party shall take the necessary measures, in accordance with its domestic law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.
5. Each State Party shall consider taking measures that permit, in accordance with its domestic law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Protocol.
6. Without prejudice to article 27 of the Convention, States Parties shall consider strengthening cooperation among border

control agencies by, inter alia, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 12

Security and control of documents

Each State Party shall take such measures as may be necessary, within available means:

- (a) to ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and
- (b) to ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the State Party and to prevent their unlawful creation, issuance and use.

Article 13

Legitimacy and validity of documents

At the request of another State Party, a State Party shall, in accordance with its domestic law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for purposes of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

Article 14

Training and technical cooperation

1. States Parties shall provide or strengthen specialised training for immigration and other relevant officials in preventing the conduct set forth in article 6 of this Protocol and in the humane treatment of migrants who have been the object of such conduct, while respecting their rights as set forth in this Protocol.
2. States Parties shall cooperate with each other and with competent international organisations, non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society as appropriate to ensure that there is adequate personnel training in their territories to prevent, combat and eradicate the conduct set forth in article 6 of this Protocol and to protect the rights of migrants who have been the object of such conduct. Such training shall include:
- (a) improving the security and quality of travel documents;
- (b) recognizing and detecting fraudulent travel or identity documents;

- (c) Gathering criminal intelligence, relating in particular to the identification of organised criminal groups known to be or suspected of being engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol, the methods used to transport smuggled migrants, the misuse of travel or identity documents for purposes of conduct set forth in article 6 and the means of concealment used in the smuggling of migrants;
- (d) improving procedures for detecting smuggled persons at conventional and non-conventional points of entry and exit; and
- (e) the humane treatment of migrants and the protection of their rights as set forth in this Protocol.

3. States Parties with relevant expertise shall consider providing technical assistance to States that are frequently countries of origin or transit for persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol. States Parties shall make every effort to provide the necessary resources, such as vehicles, computer systems and document readers, to combat the conduct set forth in article 6.

Article 15

Other prevention measures

1. Each State Party shall take measures to ensure that it provides or strengthens information programmes to increase public awareness of the fact that the conduct set forth in article 6 of this Protocol is a criminal activity frequently perpetrated by organised criminal groups for profit and that it poses serious risks to the migrants concerned.
2. In accordance with article 31 of the Convention, States Parties shall cooperate in the field of public information for the purpose of preventing potential migrants from falling victim to organised criminal groups.
3. Each State Party shall promote or strengthen, as appropriate, development programmes and cooperation at the national, regional and international levels, taking into account the socio-economic realities of migration and paying special attention to economically and socially depressed areas, in order to combat the root socio-economic causes of the smuggling of migrants, such as poverty and underdevelopment.

Article 16

Protection and assistance measures

1. In implementing this Protocol, each State Party shall take, consistent with its obligations under international law, all appropriate measures, including legislation if necessary, to preserve and protect the rights of persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol as accorded under applicable international law, in particular the

right to life and the right not to be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. Each State Party shall take appropriate measures to afford migrants appropriate protection against violence that may be inflicted upon them, whether by individuals or groups, by reason of being the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.
3. Each State Party shall afford appropriate assistance to migrants whose lives or safety are endangered by reason of being the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.
4. In applying the provisions of this article, States Parties shall take into account the special needs of women and children.
5. In the case of the detention of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol, each State Party shall comply with its obligations under the Vienna Convention on Consular Relations, ⁽¹⁾ where applicable, including that of informing the person concerned without delay about the provisions concerning notification to and communication with consular officers.

Article 17

Agreements and arrangements

States Parties shall consider the conclusion of bilateral or regional agreements or operational arrangements or understandings aimed at:

- (a) establishing the most appropriate and effective measures to prevent and combat the conduct set forth in article 6 of this Protocol; or
- (b) enhancing the provisions of this Protocol among themselves.

Article 18

Return of smuggled migrants

1. Each State Party agrees to facilitate and accept, without undue or unreasonable delay, the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and who is its national or who has the right of permanent residence in its territory at the time of return.
2. Each State Party shall consider the possibility of facilitating and accepting the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and who had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the receiving State in accordance with its domestic law.

⁽¹⁾ Ibid., vol. 596, Nos 8638 to 8640.

3. At the request of the receiving State Party, a requested State Party shall, without undue or unreasonable delay, verify whether a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol is its national or has the right of permanent residence in its territory.

4. In order to facilitate the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and is without proper documentation, the State Party of which that person is a national or in which he or she has the right of permanent residence shall agree to issue, at the request of the receiving State Party, such travel documents or other authorisation as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

5. Each State Party involved with the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol shall take all appropriate measures to carry out the return in an orderly manner and with due regard for the safety and dignity of the person.

6. States Parties may cooperate with relevant international organisations in the implementation of this article.

7. This article shall be without prejudice to any right afforded to persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol by any domestic law of the receiving State Party.

8. This article shall not affect the obligations entered into under any other applicable treaty, bilateral or multilateral, or any other applicable operational agreement or arrangement that governs, in whole or in part, the return of persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

IV. FINAL PROVISIONS

Article 19

Saving clause

1. Nothing in this Protocol shall affect the other rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

2. The measures set forth in this Protocol shall be interpreted and applied in a way that is not discriminatory to persons on the ground that they are the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol. The interpretation and application of those measures shall be consistent with internationally recognised principles of non-discrimination.

Article 20

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Protocol through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Protocol that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organisation of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Protocol, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 21

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Protocol shall also be open for signature by regional economic integration organisations provided that at least one member State of such organisation has signed this Protocol in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organisation may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its Member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organisation shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Protocol is open for accession by any State or any regional economic integration organisation of which at least one Member State is a Party to this Protocol. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organisation shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 22

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the 90th day after the date of deposit of the 40th instrument of ratification, acceptance, approval or accession, except that it shall not enter into force before the entry into force of the Convention. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organisation shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organisation.

2. For each State or regional economic integration organisation ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the 40th instrument of such action, this Protocol shall enter into force on the 30th day after the date of deposit by such State or organisation of the relevant instrument or on the date this Protocol enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 23

Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Protocol, a State Party to the Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The States Parties to this Protocol meeting at the Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties to this Protocol present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organisations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to this Protocol. Such organisations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party 90 days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Protocol and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 24

Denunciation

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organisation shall cease to be a Party to this Protocol when all of its member States have denounced it.

Article 25

Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Protocol.

2. The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

II LISA

Deklaratsioon Euroopa Ühenduse pädevuse kohta küsimustes, mida reguleeritakse rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestava protokolliga, millega täiendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni

Protokolli artikli 21 lõikega 3 on sätestatud, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni ühinemisdokument sisaldab deklaratsiooni, milles on täpsustatud, millistes kõnealuse protokolliga reguleeritud küsimustes on protokollisalistest liikmesriigid oma pädevuse organisatsioonile üle andnud.

Rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestavat protokolliga kohaldatakse Euroopa Ühendusele üleantud pädevuse puhul nende alade suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, ja tingimustel, mis on sätestatud asutamislepingus, eriti selle artiklis 299 ja lepingule lisatud protokollides.

Käesolev deklaratsioon ei piira Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta vastavalt Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokollile ja Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile.

Samuti ei piira käesolev deklaratsioon Taani seisukohta vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevale protokollile.

Vastavalt artiklile 299 ei ole käesolev deklaratsioon kohaldatav nende liikmesriikide alade suhtes, kus nimetatud asutamislepingut ei kohaldata, samuti ei piira see meetmeid ega seisukohti, mida asjaomased liikmesriigid võivad protokollil alusel võtta kõnealuste alade nimel ja huvides. Vastavalt ülalnimetatud sättele osutatakse käesolevas deklaratsioonis pädevusele, mille liikmesriigid on vastavalt asutamislepingutele protokolliga reguleeritud küsimustes ühendusele üle andnud. Ühenduse sellise pädevuse ulatus ja kasutamine muutub oma laadi tõttu pidevalt, kui ühendus võtab vastu asjakohaseid eeskirju ja määrusi, ning vajaduse korral täiendab või muudab käesolevat deklaratsiooni protokollil artikli 21 lõike 3 kohaselt.

Ühendus rõhutab, et ta on pädev liikmesriikide välispiiride ületamise küsimustes ning nõuete ja korra reguleerimisel, mis käsitlevad isikute kontrollimist eelnimetatud piiridel ja viisaeeskirju kuni kolmekuulise kavatsatud riigisviibimise puhul. Ühendus on pädev ka sisserändepoliitika meetmete valdkonnas, mis käsitlevad riiki sisenemise ja seal elamise tingimusi, ning ebaseadusliku sisserände ja ebaseadusliku elamise vastaste meetmete valdkonnas, kaasa arvatud ebaseaduslike elanike repatrieerimine. Lisaks võib ühendus võtta meetmeid, et tagada eelmainitud valdkondades koostöö liikmesriikide asjakohaste valitsustalituste vahel ja ka nende talituste ja komisjoni vahel. Nendes valdkondades on ühendus vastu võtnud eeskirju ja määrusi ning seega osaleb üksnes ühendus valdkondades, kus ta on selliselt toiminud, välismeetmetes kolmandate riikide või pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Lisaks sellele täiendab ühenduse arengukoostööalane poliitika liikmesriikide poliitikat ning sisaldab sätteid rändajate salaja üle piiri toimetamise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks.

NÕUKOGU OTSUS,

24. juuli 2006,

mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiritoimetamist tõkestava protokolliga sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel seoses kõnealuse protokolliga nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse

(2006/617/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 punkti 2 ja artikli 63 punkti 3 ning artiklit 66, koostöös artikli 300 lõike 2 esimese lõiguga ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon on nõukogu nõusolekul pidanud ühenduse nimel läbirääkimisi protokolliga ühenduse pädevusse kuuluvate osade üle.
- (2) Nõukogu tegi komisjonile ülesandeks pidada läbirääkimisi ühenduse liitumise üle kõnealuse rahvusvahelise lepinguga.
- (3) Läbirääkimised viidi edukalt lõpule ja 12. detsembril 2000 kirjutas ühendus kooskõlas nõukogu 8. detsembri 2000. aasta otsusega 2001/87/EÜ nende tulemusena koostatud dokumendile alla ⁽²⁾.
- (4) Mõned liikmesriigid juba on protokolliga osalised, teistes liikmesriikides on ratifitseerimisprotsess alles käimas.
- (5) Käesolev otsus ei piira Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta vastavalt Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokollile ja Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile, seega ei ole käesolev otsus Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes siduv niivõrd kui see seondub välise pädevuse teostamisega ühenduse poolt nendes valdkondades, kus ühendusesisene õigus ei ole Ühendkuningriigi ja/või Iirimaa suhtes siduv.
- (6) Käesolev otsus ei piira Taani seisukohta vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevale protokollile, seega ei osale Taani selle vastuvõtmisel ning see ei ole Taani suhtes siduv.

- (7) Konventsiooni sõlmimine kiideti ühenduse nimel heaks nõukogu 29. aprilli 2004. aasta otsusega 2004/579/EÜ, ⁽³⁾ mis on tingimuseks, et ühendus saaks vastavalt konventsiooni artikli 37 lõikele 2 protokolliosaliseks.
- (8) Muud tingimused, mis lubavad ühendusel konventsiooni artikli 36 lõikes 3 ja protokolliga artikli 21 lõikes 3 heakskiitmiskirja hoiule anda, on täidetud.
- (9) Niivõrd kui protokolliga sätted kuuluvad asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse, tuleks protokolliga sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita.
- (10) Niivõrd kui protokolliga sätted kuuluvad asutamislepingu artiklite 179 ja 181a rakendusalas, tuleks protokolliga sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita nõukogu eraldi otsusega ⁽⁴⁾.
- (11) Ühendus peaks heakskiitmiskirja hoiuleandmisel andma hoiule ka deklaratsiooni ühenduse pädevuse ulatuse kohta salaja üle piiri toimetamist käsitleva protokolliga artikli 21 lõikega 3 reguleeritud küsimustes,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendav rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestav protokoll, mis on esitatud I lisas, kiidetakse Euroopa Ühenduse nimel heaks.

Ühenduse ametlik kinnitusdokument hõlmab vastavalt protokolliga artikli 21 lõikele 3 pädevust käsitlevat deklaratsiooni, mis on esitatud II lisas.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT L 30, 1.2.2001, lk 44.

⁽³⁾ ELT L 261, 6.8.2004, lk 69.

⁽⁴⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 24.

Artikkel 2

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat otsust kohaldatakse niivõrd kui protokolli sätted kuuluvad asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse.

Brüssel, 24. juuli 2006

Artikkel 3

Nõukogu eesistujale antakse volitus määrata isik(ud), kellel on õigus ühenduse suhtes siduv ametlik kinnitusdokument hoiule anda.

Nõukogu nimel

eesistuja

K. RAJAMÄKI

I LISA

PROTOCOL**against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime**

PREAMBLE

THE STATES PARTIES TO THIS PROTOCOL,

DECLARING that effective action to prevent and combat the smuggling of migrants by land, sea and air requires a comprehensive international approach, including cooperation, the exchange of information and other appropriate measures, including socio-economic measures, at the national, regional and international levels,

RECALLING General Assembly resolution 54/212 of 22 December 1999, in which the Assembly urged Member States and the United Nations system to strengthen international cooperation in the area of international migration and development in order to address the root causes of migration, especially those related to poverty, and to maximize the benefits of international migration to those concerned, and encouraged, where relevant, interregional, regional and subregional mechanisms to continue to address the question of migration and development,

CONVINCED of the need to provide migrants with humane treatment and full protection of their rights,

TAKING INTO ACCOUNT the fact that, despite work undertaken in other international forums, there is no universal instrument that addresses all aspects of smuggling of migrants and other related issues,

CONCERNED at the significant increase in the activities of organised criminal groups in smuggling of migrants and other related criminal activities set forth in this Protocol, which bring great harm to the States concerned,

ALSO CONCERNED that the smuggling of migrants can endanger the lives or security of the migrants involved,

RECALLING General Assembly resolution 53/111 of 9 December 1998, in which the Assembly decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organised crime and of discussing the elaboration of, *inter alia*, an international instrument addressing illegal trafficking in and transporting of migrants, including by sea,

CONVINCED that supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime with an international instrument against the smuggling of migrants by land, sea and air will be useful in preventing and combating that crime,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

I. GENERAL PROVISIONS

Article 2

Statement of purpose

Article 1

Relation with the United Nations Convention against Transnational Organised Crime

1. This Protocol supplements the United Nations Convention against Transnational Organised Crime. It shall be interpreted together with the Convention.

2. The provisions of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol unless otherwise provided herein.

3. The offences established in accordance with article 6 of this Protocol shall be regarded as offences established in accordance with the Convention.

The purpose of this Protocol is to prevent and combat the smuggling of migrants, as well as to promote cooperation among States Parties to that end, while protecting the rights of smuggled migrants.

Article 3

Use of terms

For the purposes of this Protocol:

- (a) 'smuggling of migrants' shall mean the procurement, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit, of the illegal entry of a person into a State Party of which the person is not a national or a permanent resident;
- (b) 'illegal entry' shall mean crossing borders without complying with the necessary requirements for legal entry into the receiving State;

- (c) 'fraudulent travel or identity document' shall mean any travel or identity document:
- (i) that has been falsely made or altered in some material way by anyone other than a person or agency lawfully authorised to make or issue the travel or identity document on behalf of a State; or
 - (ii) that has been improperly issued or obtained through misrepresentation, corruption or duress or in any other unlawful manner; or
 - (iii) that is being used by a person other than the rightful holder;
- (d) 'vessel' shall mean any type of water craft, including non-displacement craft and seaplanes, used or capable of being used as a means of transportation on water, except a warship, naval auxiliary or other vessel owned or operated by a Government and used, for the time being, only on government non-commercial service.

Article 4

Scope of application

This Protocol shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of the offences established in accordance with article 6 of this Protocol, where the offences are transnational in nature and involve an organised criminal group, as well as to the protection of the rights of persons who have been the object of such offences.

Article 5

Criminal liability of migrants

Migrants shall not become liable to criminal prosecution under this Protocol for the fact of having been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

Article 6

Criminalisation

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally and in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit:
 - (a) the smuggling of migrants;
 - (b) when committed for the purpose of enabling the smuggling of migrants:
 - (i) producing a fraudulent travel or identity document;
 - (ii) procuring, providing or possessing such a document;
 - (c) enabling a person who is not a national or a permanent resident to remain in the State concerned without complying with the necessary requirements for legally

remaining in the State by the means mentioned in subparagraph (b) of this paragraph or any other illegal means.

2. Each State Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences:
 - (a) subject to the basic concepts of its legal system, attempting to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article;
 - (b) participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 (a), (b) (i) or (c) of this article and, subject to the basic concepts of its legal system, participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 (b) (ii) of this article;
 - (c) organising or directing other persons to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article.

3. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as aggravating circumstances to the offences established in accordance with paragraph 1 (a), (b) (i) and (c) of this article and, subject to the basic concepts of its legal system, to the offences established in accordance with paragraph 2 (b) and (c) of this article, circumstances:
 - (a) that endanger, or are likely to endanger, the lives or safety of the migrants concerned; or
 - (b) that entail inhuman or degrading treatment, including for exploitation, of such migrants.

4. Nothing in this Protocol shall prevent a State Party from taking measures against a person whose conduct constitutes an offence under its domestic law.

II. SMUGGLING OF MIGRANTS BY SEA

Article 7

Cooperation

States Parties shall cooperate to the fullest extent possible to prevent and suppress the smuggling of migrants by sea, in accordance with the international law of the sea.

Article 8

Measures against the smuggling of migrants by sea

1. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel that is flying its flag or claiming its registry, that is without nationality or that, though flying a foreign flag or refusing to show a flag, is in reality of the nationality of the State Party concerned is engaged in the smuggling of migrants by sea may request the assistance of other States Parties in suppressing the use of the vessel for that purpose. The States Parties so requested shall render such assistance to the extent possible within their means.

2. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel exercising freedom of navigation in accordance with international law and flying the flag or displaying the marks of registry of another State Party is engaged in the smuggling of migrants by sea may so notify the flag State, request confirmation of registry and, if confirmed, request authorisation from the flag State to take appropriate measures with regard to that vessel. The flag State may authorise the requesting State, *inter alia*:

- (a) to board the vessel;
- (b) to search the vessel; and
- (c) if evidence is found that the vessel is engaged in the smuggling of migrants by sea, to take appropriate measures with respect to the vessel and persons and cargo on board, as authorised by the flag State.

3. A State Party that has taken any measure in accordance with paragraph 2 of this article shall promptly inform the flag State concerned of the results of that measure.

4. A State Party shall respond expeditiously to a request from another State Party to determine whether a vessel that is claiming its registry or flying its flag is entitled to do so and to a request for authorisation made in accordance with paragraph 2 of this article.

5. A flag State may, consistent with article 7 of this Protocol, subject its authorisation to conditions to be agreed by it and the requesting State, including conditions relating to responsibility and the extent of effective measures to be taken. A State Party shall take no additional measures without the express authorisation of the flag State, except those necessary to relieve imminent danger to the lives of persons or those which derive from relevant bilateral or multilateral agreements.

6. Each State Party shall designate an authority or, where necessary, authorities to receive and respond to requests for assistance, for confirmation of registry or of the right of a vessel to fly its flag and for authorisation to take appropriate measures. Such designation shall be notified through the Secretary-General to all other States Parties within one month of the designation.

7. A State Party that has reasonable grounds to suspect that a vessel is engaged in the smuggling of migrants by sea and is without nationality or may be assimilated to a vessel without nationality may board and search the vessel. If evidence confirming the suspicion is found, that State Party shall take appropriate measures in accordance with relevant domestic and international law.

Article 9

Safeguard clauses

1. Where a State Party takes measures against a vessel in accordance with article 8 of this Protocol, it shall:

- (a) ensure the safety and humane treatment of the persons on board;
- (b) take due account of the need not to endanger the security of the vessel or its cargo;
- (c) take due account of the need not to prejudice the commercial or legal interests of the flag State or any other interested State;
- (d) ensure, within available means, that any measure taken with regard to the vessel is environmentally sound.

2. Where the grounds for measures taken pursuant to article 8 of this Protocol prove to be unfounded, the vessel shall be compensated for any loss or damage that may have been sustained, provided that the vessel has not committed any act justifying the measures taken.

3. Any measure taken, adopted or implemented in accordance with this chapter shall take due account of the need not to interfere with or to affect:

- (a) the rights and obligations and the exercise of jurisdiction of coastal States in accordance with the international law of the sea; or
- (b) the authority of the flag State to exercise jurisdiction and control in administrative, technical and social matters involving the vessel.

4. Any measure taken at sea pursuant to this chapter shall be carried out only by warships or military aircraft, or by other ships or aircraft clearly marked and identifiable as being on government service and authorised to that effect.

III. PREVENTION, COOPERATION AND OTHER MEASURES

Article 10

Information

1. Without prejudice to articles 27 and 28 of the Convention, States Parties, in particular those with common borders or located on routes along which migrants are smuggled, shall, for the purpose of achieving the objectives of this Protocol, exchange among themselves, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, relevant information on matters such as:

- (a) embarkation and destination points, as well as routes, carriers and means of transportation, known to be or suspected of being used by an organised criminal group engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol;
- (b) the identity and methods of organisations or organised criminal groups known to be or suspected of being engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol;

- (c) the authenticity and proper form of travel documents issued by a State Party and the theft or related misuse of blank travel or identity documents;
- (d) means and methods of concealment and transportation of persons, the unlawful alteration, reproduction or acquisition or other misuse of travel or identity documents used in conduct set forth in article 6 of this Protocol and ways of detecting them;
- (e) legislative experiences and practices and measures to prevent and combat the conduct set forth in article 6 of this Protocol; and
- (f) scientific and technological information useful to law enforcement, so as to enhance each other's ability to prevent, detect and investigate the conduct set forth in article 6 of this Protocol and to prosecute those involved.

2. A State Party that receives information shall comply with any request by the State Party that transmitted the information that places restrictions on its use.

Article 11

Border measures

1. Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of people, States Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect the smuggling of migrants.
2. Each State Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of the offence established in accordance with article 6, paragraph 1 (a), of this Protocol.
3. Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.
4. Each State Party shall take the necessary measures, in accordance with its domestic law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.
5. Each State Party shall consider taking measures that permit, in accordance with its domestic law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Protocol.
6. Without prejudice to article 27 of the Convention, States Parties shall consider strengthening cooperation among border

control agencies by, inter alia, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 12

Security and control of documents

Each State Party shall take such measures as may be necessary, within available means:

- (a) to ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and
- (b) to ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the State Party and to prevent their unlawful creation, issuance and use.

Article 13

Legitimacy and validity of documents

At the request of another State Party, a State Party shall, in accordance with its domestic law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for purposes of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

Article 14

Training and technical cooperation

1. States Parties shall provide or strengthen specialised training for immigration and other relevant officials in preventing the conduct set forth in article 6 of this Protocol and in the humane treatment of migrants who have been the object of such conduct, while respecting their rights as set forth in this Protocol.
2. States Parties shall cooperate with each other and with competent international organisations, non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society as appropriate to ensure that there is adequate personnel training in their territories to prevent, combat and eradicate the conduct set forth in article 6 of this Protocol and to protect the rights of migrants who have been the object of such conduct. Such training shall include:
- (a) improving the security and quality of travel documents;
- (b) recognizing and detecting fraudulent travel or identity documents;

- (c) Gathering criminal intelligence, relating in particular to the identification of organised criminal groups known to be or suspected of being engaged in conduct set forth in article 6 of this Protocol, the methods used to transport smuggled migrants, the misuse of travel or identity documents for purposes of conduct set forth in article 6 and the means of concealment used in the smuggling of migrants;
- (d) improving procedures for detecting smuggled persons at conventional and non-conventional points of entry and exit; and
- (e) the humane treatment of migrants and the protection of their rights as set forth in this Protocol.

3. States Parties with relevant expertise shall consider providing technical assistance to States that are frequently countries of origin or transit for persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol. States Parties shall make every effort to provide the necessary resources, such as vehicles, computer systems and document readers, to combat the conduct set forth in article 6.

Article 15

Other prevention measures

1. Each State Party shall take measures to ensure that it provides or strengthens information programmes to increase public awareness of the fact that the conduct set forth in article 6 of this Protocol is a criminal activity frequently perpetrated by organised criminal groups for profit and that it poses serious risks to the migrants concerned.

2. In accordance with article 31 of the Convention, States Parties shall cooperate in the field of public information for the purpose of preventing potential migrants from falling victim to organised criminal groups.

3. Each State Party shall promote or strengthen, as appropriate, development programmes and cooperation at the national, regional and international levels, taking into account the socio-economic realities of migration and paying special attention to economically and socially depressed areas, in order to combat the root socio-economic causes of the smuggling of migrants, such as poverty and underdevelopment.

Article 16

Protection and assistance measures

1. In implementing this Protocol, each State Party shall take, consistent with its obligations under international law, all appropriate measures, including legislation if necessary, to preserve and protect the rights of persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol as accorded under applicable international law, in particular the

right to life and the right not to be subjected to torture or other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

2. Each State Party shall take appropriate measures to afford migrants appropriate protection against violence that may be inflicted upon them, whether by individuals or groups, by reason of being the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

3. Each State Party shall afford appropriate assistance to migrants whose lives or safety are endangered by reason of being the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

4. In applying the provisions of this article, States Parties shall take into account the special needs of women and children.

5. In the case of the detention of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol, each State Party shall comply with its obligations under the Vienna Convention on Consular Relations, ⁽¹⁾ where applicable, including that of informing the person concerned without delay about the provisions concerning notification to and communication with consular officers.

Article 17

Agreements and arrangements

States Parties shall consider the conclusion of bilateral or regional agreements or operational arrangements or understandings aimed at:

- (a) establishing the most appropriate and effective measures to prevent and combat the conduct set forth in article 6 of this Protocol; or
- (b) enhancing the provisions of this Protocol among themselves.

Article 18

Return of smuggled migrants

1. Each State Party agrees to facilitate and accept, without undue or unreasonable delay, the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and who is its national or who has the right of permanent residence in its territory at the time of return.

2. Each State Party shall consider the possibility of facilitating and accepting the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and who had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the receiving State in accordance with its domestic law.

⁽¹⁾ Ibid., vol. 596, Nos 8638 to 8640.

3. At the request of the receiving State Party, a requested State Party shall, without undue or unreasonable delay, verify whether a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol is its national or has the right of permanent residence in its territory.

4. In order to facilitate the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol and is without proper documentation, the State Party of which that person is a national or in which he or she has the right of permanent residence shall agree to issue, at the request of the receiving State Party, such travel documents or other authorisation as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

5. Each State Party involved with the return of a person who has been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol shall take all appropriate measures to carry out the return in an orderly manner and with due regard for the safety and dignity of the person.

6. States Parties may cooperate with relevant international organisations in the implementation of this article.

7. This article shall be without prejudice to any right afforded to persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol by any domestic law of the receiving State Party.

8. This article shall not affect the obligations entered into under any other applicable treaty, bilateral or multilateral, or any other applicable operational agreement or arrangement that governs, in whole or in part, the return of persons who have been the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol.

IV. FINAL PROVISIONS

Article 19

Saving clause

1. Nothing in this Protocol shall affect the other rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention and the 1967 Protocol relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

2. The measures set forth in this Protocol shall be interpreted and applied in a way that is not discriminatory to persons on the ground that they are the object of conduct set forth in article 6 of this Protocol. The interpretation and application of those measures shall be consistent with internationally recognised principles of non-discrimination.

Article 20

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Protocol through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Protocol that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organisation of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Protocol, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 21

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Protocol shall also be open for signature by regional economic integration organisations provided that at least one member State of such organisation has signed this Protocol in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organisation may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its Member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organisation shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Protocol is open for accession by any State or any regional economic integration organisation of which at least one Member State is a Party to this Protocol. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organisation shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 22

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the 90th day after the date of deposit of the 40th instrument of ratification, acceptance, approval or accession, except that it shall not enter into force before the entry into force of the Convention. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organisation shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organisation.

2. For each State or regional economic integration organisation ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the 40th instrument of such action, this Protocol shall enter into force on the 30th day after the date of deposit by such State or organisation of the relevant instrument or on the date this Protocol enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 23

Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Protocol, a State Party to the Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The States Parties to this Protocol meeting at the Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties to this Protocol present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organisations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to this Protocol. Such organisations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party 90 days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Protocol and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 24

Denunciation

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organisation shall cease to be a Party to this Protocol when all of its member States have denounced it.

Article 25

Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Protocol.

2. The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

II LISA

Deklaratsioon Euroopa Ühenduse pädevuse kohta küsimustes, mida reguleeritakse rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestava protokolliga, millega täiendatakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni

Protokoll artikli 21 lõikega 3 on sätestatud, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni ühinemisdokument sisaldab deklaratsiooni, milles on täpsustatud, millistes kõnealuse protokolliga reguleeritud küsimustes on protokollisalistest liikmesriigid oma pädevuse organisatsioonile üle andnud.

Rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestavat protokoll kohaldatakse Euroopa Ühendusele üleantud pädevuse puhul nende alade suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, ja tingimustel, mis on sätestatud asutamislepingus, eriti selle artiklis 299 ja lepingule lisatud protokollides.

Käesolev deklaratsioon ei piira Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta vastavalt Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokollile ja Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile.

Samuti ei piira käesolev deklaratsioon Taani seisukohta vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevale protokollile.

Vastavalt artiklile 299 ei ole käesolev deklaratsioon kohaldatav nende liikmesriikide alade suhtes, kus nimetatud asutamislepingut ei kohaldata, samuti ei piira see meetmeid ega seisukohti, mida asjaomased liikmesriigid võivad protokollil alusel võtta kõnealuste alade nimel ja huvides. Vastavalt ülalnimetatud sättele osutatakse käesolevas deklaratsioonis pädevusele, mille liikmesriigid on vastavalt asutamislepingutele protokolliga reguleeritud küsimustes ühendusele üle andnud. Ühenduse sellise pädevuse ulatus ja kasutamine muutub oma laadi tõttu pidevalt, kui ühendus võtab vastu asjakohaseid eeskirju ja määrusi, ning vajaduse korral täiendab või muudab käesolevat deklaratsiooni protokoll artikli 21 lõike 3 kohaselt.

Ühendus rõhutab, et ta on pädev liikmesriikide välispiiride ületamise küsimustes ning nõuete ja korra reguleerimisel, mis käsitlevad isikute kontrollimist eelnimetatud piiridel ja viisaeeskirju kuni kolmekuulise kavatsatud riigisviibimise puhul. Ühendus on pädev ka sisserändepoliitika meetmete valdkonnas, mis käsitlevad riiki sisenemise ja seal elamise tingimusi, ning ebaseadusliku sisserände ja ebaseadusliku elamise vastaste meetmete valdkonnas, kaasa arvatud ebaseaduslike elanike repatrieerimine. Lisaks võib ühendus võtta meetmeid, et tagada eelmainitud valdkondades koostöö liikmesriikide asjakohaste valitsustalituste vahel ja ka nende talituste ja komisjoni vahel. Nendes valdkondades on ühendus vastu võtnud eeskirju ja määrusi ning seega osaleb üksnes ühendus valdkondades, kus ta on selliselt toiminud, välismeetmetes kolmandate riikide või pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Lisaks sellele täiendab ühenduse arengukoostööalane poliitika liikmesriikide poliitikat ning sisaldab sätteid rändajate salaja üle piiri toimetamise ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks.

NÕUKOGU OTSUS,

24. juuli 2006,

mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolliga sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel, seoses kõnealuse protokolliga nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimisalasse

(2006/618/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 179 ja 181a, koostoimes artikli 300 lõike 2 esimese lõiguga ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon on nõukogu nõusolekul pidanud ühenduse nimel läbirääkimisi protokolliga ühenduse pädevusse kuuluvate osade üle.
- (2) Nõukogu tegi komisjonile ülesandeks pidada läbirääkimisi ühenduse liitumise üle kõnealuse rahvusvahelise lepinguga.
- (3) Läbirääkimised viidi edukalt lõpule ja 12. detsembril 2000 kirjutas ühendus kooskõlas nõukogu 8. detsembri 2000. aasta otsusega 2001/87/EÜ nende tulemusena koostatud dokumendile alla ⁽²⁾.
- (4) Mõned liikmesriigid juba on protokolliga osalised, teistes liikmesriikides on ratifitseerimisprotsess alles käimas.
- (5) Konventsiooni sõlmimine kiideti ühenduse nimel heaks nõukogu 29. aprilli 2004. aasta otsusega 2004/579/EÜ, ⁽³⁾ mis on tingimuseks, et Euroopa Ühendus saaks vastavalt konventsiooni artikli 37 lõikele 2 protokolliosaliseks.
- (6) Muud tingimused, mis lubavad ühendusel konventsiooni artikli 36 lõikes 3 ja protokolliga artikli 16 lõikes 3 heakskiitmiskirja hoiule anda, on täidetud.
- (7) Niivõrd kui protokolliga sätted kuuluvad asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimisalasse, tuleks protokolliga sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita.
- (8) Niivõrd kui protokolliga sätted kuuluvad asutamislepingu III osa IV jaotise rakendusalas, tuleks protokolliga sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita nõukogu eraldi otsusega ⁽⁴⁾.

- (9) Ühendus peaks heakskiitmiskirja hoiuleandmisel andma hoiule ka deklaratsiooni ühenduse pädevuse ulatuse kohta käesoleva inimkaubandust käsitleva protokolliga artikli 16 lõikega 3 reguleeritud küsimustes,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ÜRO konventsiooni täiendav inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitlev protokoll, mis on esitatud I lisas, kiidetakse Euroopa Ühenduse nimel heaks.

Ühenduse ametlik kinnitusdokument hõlmab vastavalt protokolliga artikli 16 lõikele 3 pädevust käsitlevat deklaratsiooni, mis on esitatud II lisas.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse niivõrd kui protokolliga sätted kuuluvad asutamislepingu artiklite 179 ja 181a reguleerimisalasse.

Artikkel 3

Nõukogu eesistujale antakse volitus määrata isik(ud), kellel on õigus ühenduse suhtes siduv ametlik kinnitusdokument hoiule anda.

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 24. juuli 2006

Nõukogu nimel
eesistuja
K. RAJAMÄKI

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT L 30, 1.2.2001, lk 44.

⁽³⁾ ELT L 261, 6.8.2004, lk 11.

⁽⁴⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 51.

I LISA

PROTOCOL**to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime**

PREAMBLE

THE STATES PARTIES TO THIS PROTOCOL,

DECLARING that effective action to prevent and combat trafficking in persons, especially women and children, requires a comprehensive international approach in the countries of origin, transit and destination that includes measures to prevent such trafficking, to punish the traffickers and to protect the victims of such trafficking, including by protecting their internationally recognised human rights,

TAKING INTO ACCOUNT the fact that, despite the existence of a variety of international instruments containing rules and practical measures to combat the exploitation of persons, especially women and children, there is no universal instrument that addresses all aspects of trafficking in persons,

CONCERNED that, in the absence of such an instrument, persons who are vulnerable to trafficking will not be sufficiently protected,

RECALLING General Assembly resolution 53/111 of 9 December 1998, in which the Assembly decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organised crime and of discussing the elaboration of, *inter alia*, an international instrument addressing trafficking in women and children,

CONVINCED that supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime with an international instrument for the prevention, suppression and punishment of trafficking in persons, especially women and children, will be useful in preventing and combating that crime,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

I. GENERAL PROVISIONS

Article 3

Article 1

Use of terms

Relation with the United Nations Convention against Transnational Organised Crime

1. This Protocol supplements the United Nations Convention against Transnational Organised Crime. It shall be interpreted together with the Convention.
2. The provisions of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol unless otherwise provided herein.
3. The offences established in accordance with article 5 of this Protocol shall be regarded as offences established in accordance with the Convention.

Article 2

Statement of purpose

The purposes of this Protocol are:

- (a) to prevent and combat trafficking in persons, paying particular attention to women and children;
- (b) to protect and assist the victims of such trafficking, with full respect for their human rights; and
- (c) to promote cooperation among States Parties in order to meet those objectives.

For the purposes of this Protocol:

- (a) 'trafficking in persons' shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs;
- (b) the consent of a victim of trafficking in persons to the intended exploitation set forth in subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;
- (c) the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered 'trafficking in persons' even if this does not involve any of the means set forth in subparagraph (a) of this article;
- (d) 'child' shall mean any person under 18 years of age.

*Article 4***Scope of application**

This Protocol shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of the offences established in accordance with article 5 of this Protocol, where those offences are transnational in nature and involve an organised criminal group, as well as to the protection of victims of such offences.

*Article 5***Criminalisation**

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct set forth in article 3 of this Protocol, when committed intentionally.
2. Each State Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences:
 - (a) subject to the basic concepts of its legal system, attempting to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article;
 - (b) participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 of this article; and
 - (c) organising or directing other persons to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article.

II. PROTECTION OF VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

*Article 6***Assistance to and protection of victims of trafficking in persons**

1. In appropriate cases and to the extent possible under its domestic law, each State Party shall protect the privacy and identity of victims of trafficking in persons, including, inter alia, by making legal proceedings relating to such trafficking confidential.
2. Each State Party shall ensure that its domestic legal or administrative system contains measures that provide to victims of trafficking in persons, in appropriate cases:
 - (a) information on relevant court and administrative proceedings;
 - (b) assistance to enable their views and concerns to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders, in a manner not prejudicial to the rights of the defence.
3. Each State Party shall consider implementing measures to provide for the physical, psychological and social recovery of victims of trafficking in persons, including, in appropriate cases, in cooperation with non-governmental organisations,

other relevant organisations and other elements of civil society, and, in particular, the provision of:

- (a) appropriate housing;
- (b) counselling and information, in particular as regards their legal rights, in a language that the victims of trafficking in persons can understand;
- (c) medical, psychological and material assistance; and
- (d) employment, educational and training opportunities.

4. Each State Party shall take into account, in applying the provisions of this article, the age, gender and special needs of victims of trafficking in persons, in particular the special needs of children, including appropriate housing, education and care.

5. Each State Party shall endeavour to provide for the physical safety of victims of trafficking in persons while they are within its territory.

6. Each State Party shall ensure that its domestic legal system contains measures that offer victims of trafficking in persons the possibility of obtaining compensation for damage suffered.

*Article 7***Status of victims of trafficking in persons in receiving States**

1. In addition to taking measures pursuant to article 6 of this Protocol, each State Party shall consider adopting legislative or other appropriate measures that permit victims of trafficking in persons to remain in its territory, temporarily or permanently, in appropriate cases.
2. In implementing the provision contained in paragraph 1 of this article, each State Party shall give appropriate consideration to humanitarian and compassionate factors.

*Article 8***Repatriation of victims of trafficking in persons**

1. The State Party of which a victim of trafficking in persons is a national or in which the person had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving State Party shall facilitate and accept, with due regard for the safety of that person, the return of that person without undue or unreasonable delay.
2. When a State Party returns a victim of trafficking in persons to a State Party of which that person is a national or in which he or she had, at the time of entry into the territory of the receiving State Party, the right of permanent residence, such return shall be with due regard for the safety of that person and for the status of any legal proceedings related to the fact that the person is a victim of trafficking and shall preferably be voluntary.

3. At the request of a receiving State Party, a requested State Party shall, without undue or unreasonable delay, verify whether a person who is a victim of trafficking in persons is its national or had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the territory of the receiving State Party.

4. In order to facilitate the return of a victim of trafficking in persons who is without proper documentation, the State Party of which that person is a national or in which he or she had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving State Party shall agree to issue, at the request of the receiving State Party, such travel documents or other authorisation as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

5. This article shall be without prejudice to any right afforded to victims of trafficking in persons by any domestic law of the receiving State Party.

6. This article shall be without prejudice to any applicable bilateral or multilateral agreement or arrangement that governs, in whole or in part, the return of victims of trafficking in persons.

III. PREVENTION, COOPERATION AND OTHER MEASURES

Article 9

Prevention of trafficking in persons

1. States Parties shall establish comprehensive policies, programmes and other measures:

- (a) to prevent and combat trafficking in persons; and
- (b) to protect victims of trafficking in persons, especially women and children, from revictimisation.

2. States Parties shall endeavour to undertake measures such as research, information and mass media campaigns and social and economic initiatives to prevent and combat trafficking in persons.

3. Policies, programmes and other measures established in accordance with this article shall, as appropriate, include cooperation with non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society.

4. States Parties shall take or strengthen measures, including through bilateral or multilateral cooperation, to alleviate the factors that make persons, especially women and children, vulnerable to trafficking, such as poverty, underdevelopment and lack of equal opportunity.

5. States Parties shall adopt or strengthen legislative or other measures, such as educational, social or cultural measures, including through bilateral and multilateral cooperation, to discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children, that leads to trafficking.

Article 10

Information exchange and training

1. Law enforcement, immigration or other relevant authorities of States Parties shall, as appropriate, cooperate with one another by exchanging information, in accordance with their domestic law, to enable them to determine:

- (a) whether individuals crossing or attempting to cross an international border with travel documents belonging to other persons or without travel documents are perpetrators or victims of trafficking in persons;
- (b) the types of travel document that individuals have used or attempted to use to cross an international border for the purpose of trafficking in persons; and
- (c) the means and methods used by organised criminal groups for the purpose of trafficking in persons, including the recruitment and transportation of victims, routes and links between and among individuals and groups engaged in such trafficking, and possible measures for detecting them.

2. States Parties shall provide or strengthen training for law enforcement, immigration and other relevant officials in the prevention of trafficking in persons. The training should focus on methods used in preventing such trafficking, prosecuting the traffickers and protecting the rights of the victims, including protecting the victims from the traffickers. The training should also take into account the need to consider human rights and child- and gender-sensitive issues and it should encourage cooperation with non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society.

3. A State Party that receives information shall comply with any request by the State Party that transmitted the information that places restrictions on its use.

Article 11

Border measures

1. Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of people, States Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect trafficking in persons.

2. Each State Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of offences established in accordance with article 5 of this Protocol.

3. Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.

4. Each State Party shall take the necessary measures, in accordance with its domestic law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.

5. Each State Party shall consider taking measures that permit, in accordance with its domestic law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Protocol.

6. Without prejudice to article 27 of the Convention, States Parties shall consider strengthening cooperation among border control agencies by, *inter alia*, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 12

Security and control of documents

Each State Party shall take such measures as may be necessary, within available means:

- (a) to ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and
- (b) to ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the State Party and to prevent their unlawful creation, issuance and use.

Article 13

Legitimacy and validity of documents

At the request of another State Party, a State Party shall, in accordance with its domestic law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for trafficking in persons.

IV. FINAL PROVISIONS

Article 14

Saving clause

1. Nothing in this Protocol shall affect the rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention⁽¹⁾ and the 1967 Protocol⁽²⁾ relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

2. The measures set forth in this Protocol shall be interpreted and applied in a way that is not discriminatory to persons on the ground that they are victims of trafficking in persons. The interpretation and application of those measures

⁽¹⁾ United Nations, *Treaty Series*, vol. 189, No 2545.

⁽²⁾ *Ibid.*, vol. 606, No 8791.

shall be consistent with internationally recognised principles of non-discrimination.

Article 15

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Protocol through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Protocol that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organisation of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Protocol, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 16

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Protocol shall also be open for signature by regional economic integration organisations provided that at least one member State of such organisation has signed this Protocol in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organisation may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organisation shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Protocol is open for accession by any State or any regional economic integration organisation of which at least one Member State is a Party to this Protocol. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organisation shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 17

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the 90th day after the date of deposit of the 40th instrument of ratification, acceptance, approval or accession, except that it shall not enter into force before the entry into force of the Convention. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organisation shall not be counted as additional to those deposited by Member States of such organisation.

2. For each State or regional economic integration organisation ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the 40th instrument of such action, this Protocol shall enter into force on the 30th day after the date of deposit by such State or organisation of the relevant instrument or on the date this Protocol enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 18

Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Protocol, a State Party to the Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The States Parties to this Protocol meeting at the Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties to this Protocol present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organisations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to this Protocol. Such organisations shall not exercise their right to vote if their Member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party 90 days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Protocol and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 19

Denunciation

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organisation shall cease to be a Party to this Protocol when all of its Member States have denounced it.

Article 20

Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Protocol.

2. The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

II LISA

Deklaratsioon Euroopa Ühenduse pädevuse kohta küsimustes, mida käsitletakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolliga seoses

Inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolliga artikli 16 lõikes 3 on sätestatud, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokument sisaldab deklaratsiooni, milles on täpsustatud, millistes kõnealuse protokolliga reguleeritud küsimustes on protokolliosalistest liikmesriigid oma pädevuse organisatsioonile üle andnud.

Inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitlevat protokolliga kohaldatakse Euroopa Ühendusele üleantud pädevuse puhul nende alade suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja tingimustel, mis on sätestatud asutamislepingus, eriti selle artiklis 299 ja lepingule lisatud protokollides.

Käesolev deklaratsioon ei piira Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta vastavalt Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokollile ja Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile.

Samuti ei piira käesolev deklaratsioon Taani seisukohta vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevale protokollile.

Vastavalt artiklile 299 ei ole käesolev deklaratsioon kohaldatav nende liikmesriikide alade suhtes, kus nimetatud asutamislepingut ei kohaldata, samuti ei piira see meetmeid ega seisukohti, mida asjaomased liikmesriigid võivad protokollil alusel võtta kõnealuste alade nimel ja huvides. Vastavalt ülalnimetatud sättele osutatakse käesolevas deklaratsioonis pädevusele, mille liikmesriigid on vastavalt asutamislepingutele protokolliga reguleeritud küsimustes ühendusele üle andnud. Ühenduse sellise pädevuse ulatus ja kasutamine muutub oma laadi tõttu pidevalt, kui ühendus võtab vastu asjakohaseid eeskirju ja määrusi, ning vajaduse korral täiendab või muudab ühendus käesolevat deklaratsiooni protokolliga artikli 16 lõike 3 kohaselt.

Ühendus rõhutab, et ta on pädev liikmesriikide välispiiride ületamise küsimustes ning nõuete ja korra reguleerimisel, mis käsitlevad isikute kontrollimist eelnimetatud piiridel ja viisaeeskirju kuni kolmekuulise kavatsetud riigisviibimise puhul.

Ühendus on pädev ka siserändepoliitika meetmete valdkonnas, mis käsitlevad riiki sisenemise ja seal elamise tingimusi, ning ebaseadusliku siserände ja ebaseadusliku elamise vastaste meetmete valdkonnas, kaasa arvatud ebaseaduslike elanike repatrieerimine. Lisaks võib ühendus võtta meetmeid, et tagada eelmainitud valdkondades koostöö liikmesriikide asjakohaste valitsustalituste vahel ja ka nende talituste ja komisjoni vahel. Nendes valdkondades on ühendus vastu võtnud eeskirju ja määrusi ning seega osaleb üksnes ühendus valdkondades, kus ta on selliselt toiminud, välismeetmetes kolmandate riikide või pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Lisaks sellele täiendab ühenduse arengukoostööalane poliitika liikmesriikide poliitikat ning sisaldab sätteid inimkaubanduse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks.

NÕUKOGU OTSUS,

24. juuli 2006,

mis käsitleb rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolli sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel, seoses kõnealuse protokolli nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Ühenduse asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse

(2006/619/EÜ)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 62 punkti 2 ja artikli 63 punkti 3 ning artiklit 66, koostöös artikli 300 lõike 2 esimese lõiguga ja artikli 300 lõike 3 esimese lõiguga,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon on nõukogu nõusolekul pidanud ühenduse nimel läbirääkimisi protokolli ühenduse pädevusse kuuluvate osade üle.
- (2) Nõukogu tegi komisjonile ülesandeks pidada läbirääkimisi ühenduse liitumise üle kõnealuse rahvusvahelise lepinguga.
- (3) Läbirääkimised viidi edukalt lõpule ja 12. detsembril 2000 kirjutas ühendus kooskõlas nõukogu 8. detsembri 2000. aasta otsusega 2001/87/EÜ nende tulemusena koostatud dokumendile alla ⁽²⁾.
- (4) Mõned liikmesriigid juba on protokolli osalised, teistes liikmesriikides on ratifitseerimisprotsess alles käimas.
- (5) Käesolev otsus ei piira Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta vastavalt Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokollile ja Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile, seega ei ole käesolev otsus Ühendkuningriigi ja Iirimaa suhtes siduv niivõrd kui see seondub välise pädevuse teostamisega ühenduse poolt nendes valdkondades, kus ühendusesisene õigus ei ole Ühendkuningriigi ja/või Iirimaa suhtes siduv.
- (6) Käesolev otsus ei piira Taani seisukohta vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevale protokollile, seega ei osale Taani selle vastuvõtmisel ning käesolev otsus ei ole Taani suhtes siduv.

- (7) Konventsiooni sõlmimine kiideti ühenduse nimel heaks nõukogu 29. aprilli 2004. aasta otsusega 2004/579/EÜ, ⁽³⁾ mis on tingimuseks, et ühendus saaks vastavalt konventsiooni artikli 37 lõikele 2 protokolliosaliseks.
- (8) Muud tingimused, mis lubavad ühendusel konventsiooni artikli 36 lõikes 3 ja protokolli artikli 16 lõikes 3 heakskiitmiskirja hoiule anda, on täidetud.
- (9) Niivõrd kui protokolli sätted kuuluvad asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse, tuleks protokolli sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita.
- (10) Niivõrd kui protokolli sätted kuuluvad asutamislepingu artiklite 179 ja 181a rakendusalasse, tuleks protokolli sõlmimine ühenduse nimel heaks kiita nõukogu eraldi otsusega ⁽⁴⁾.
- (11) Ühendus peaks heakskiitmiskirja hoiuleandmisel andma hoiule ka deklaratsiooni ühenduse pädevuse ulatuse kohta käesoleva inimkaubandust käsitleva protokolli artikli 16 lõikega 3 reguleeritud küsimustes,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise ÜRO konventsiooni täiendav inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitlev protokoll, mis on esitatud I lisas, kiidetakse Euroopa Ühenduse nimel heaks.

Ühenduse ametlik kinnitusdokument hõlmab vastavalt protokolli artikli 16 lõikele 3 pädevust käsitlevat deklaratsiooni, mis on esitatud II lisas.

⁽¹⁾ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

⁽²⁾ EÜT L 30, 1.2.2001, lk 44.

⁽³⁾ ELT L 261, 6.8.2004, lk 69.

⁽⁴⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 44.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse niivõrd kui protokolli sätted kuuluvad asutamislepingu III osa IV jaotise reguleerimisalasse.

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 24. juuli 2006

Artikkel 3

Nõukogu eesistujale antakse volitus määrata isik(ud), kellel on õigus ühenduse suhtes siduv ametlik kinnitusdokument hoiule anda.

Nõukogu nimel

eesistuja

K. RAJAMÄKI

I LISA

PROTOCOL**to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime**

PREAMBLE

THE STATES PARTIES TO THIS PROTOCOL,

DECLARING that effective action to prevent and combat trafficking in persons, especially women and children, requires a comprehensive international approach in the countries of origin, transit and destination that includes measures to prevent such trafficking, to punish the traffickers and to protect the victims of such trafficking, including by protecting their internationally recognised human rights,

TAKING INTO ACCOUNT the fact that, despite the existence of a variety of international instruments containing rules and practical measures to combat the exploitation of persons, especially women and children, there is no universal instrument that addresses all aspects of trafficking in persons,

CONCERNED that, in the absence of such an instrument, persons who are vulnerable to trafficking will not be sufficiently protected,

RECALLING General Assembly resolution 53/111 of 9 December 1998, in which the Assembly decided to establish an open-ended intergovernmental ad hoc committee for the purpose of elaborating a comprehensive international convention against transnational organised crime and of discussing the elaboration of, *inter alia*, an international instrument addressing trafficking in women and children,

CONVINCED that supplementing the United Nations Convention against Transnational Organised Crime with an international instrument for the prevention, suppression and punishment of trafficking in persons, especially women and children, will be useful in preventing and combating that crime,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

I. GENERAL PROVISIONS

Article 3

Article 1

Use of terms

Relation with the United Nations Convention against Transnational Organised Crime

1. This Protocol supplements the United Nations Convention against Transnational Organised Crime. It shall be interpreted together with the Convention.
2. The provisions of the Convention shall apply, *mutatis mutandis*, to this Protocol unless otherwise provided herein.
3. The offences established in accordance with article 5 of this Protocol shall be regarded as offences established in accordance with the Convention.

Article 2

Statement of purpose

The purposes of this Protocol are:

- (a) to prevent and combat trafficking in persons, paying particular attention to women and children;
- (b) to protect and assist the victims of such trafficking, with full respect for their human rights; and
- (c) to promote cooperation among States Parties in order to meet those objectives.

For the purposes of this Protocol:

- (a) 'trafficking in persons' shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs;
- (b) the consent of a victim of trafficking in persons to the intended exploitation set forth in subparagraph (a) of this article shall be irrelevant where any of the means set forth in subparagraph (a) have been used;
- (c) the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered 'trafficking in persons' even if this does not involve any of the means set forth in subparagraph (a) of this article;
- (d) 'child' shall mean any person under 18 years of age.

Article 4

Scope of application

This Protocol shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of the offences established in accordance with article 5 of this Protocol, where those offences are transnational in nature and involve an organised criminal group, as well as to the protection of victims of such offences.

Article 5

Criminalisation

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct set forth in article 3 of this Protocol, when committed intentionally.
2. Each State Party shall also adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences:
 - (a) subject to the basic concepts of its legal system, attempting to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article;
 - (b) participating as an accomplice in an offence established in accordance with paragraph 1 of this article; and
 - (c) organising or directing other persons to commit an offence established in accordance with paragraph 1 of this article.

II. PROTECTION OF VICTIMS OF TRAFFICKING IN PERSONS

Article 6

Assistance to and protection of victims of trafficking in persons

1. In appropriate cases and to the extent possible under its domestic law, each State Party shall protect the privacy and identity of victims of trafficking in persons, including, *inter alia*, by making legal proceedings relating to such trafficking confidential.
2. Each State Party shall ensure that its domestic legal or administrative system contains measures that provide to victims of trafficking in persons, in appropriate cases:
 - (a) information on relevant court and administrative proceedings;
 - (b) assistance to enable their views and concerns to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders, in a manner not prejudicial to the rights of the defence.
3. Each State Party shall consider implementing measures to provide for the physical, psychological and social recovery of victims of trafficking in persons, including, in appropriate cases, in cooperation with non-governmental organisations,

other relevant organisations and other elements of civil society, and, in particular, the provision of:

- (a) appropriate housing;
- (b) counselling and information, in particular as regards their legal rights, in a language that the victims of trafficking in persons can understand;
- (c) medical, psychological and material assistance; and
- (d) employment, educational and training opportunities.

4. Each State Party shall take into account, in applying the provisions of this article, the age, gender and special needs of victims of trafficking in persons, in particular the special needs of children, including appropriate housing, education and care.

5. Each State Party shall endeavour to provide for the physical safety of victims of trafficking in persons while they are within its territory.

6. Each State Party shall ensure that its domestic legal system contains measures that offer victims of trafficking in persons the possibility of obtaining compensation for damage suffered.

Article 7

Status of victims of trafficking in persons in receiving States

1. In addition to taking measures pursuant to article 6 of this Protocol, each State Party shall consider adopting legislative or other appropriate measures that permit victims of trafficking in persons to remain in its territory, temporarily or permanently, in appropriate cases.
2. In implementing the provision contained in paragraph 1 of this article, each State Party shall give appropriate consideration to humanitarian and compassionate factors.

Article 8

Repatriation of victims of trafficking in persons

1. The State Party of which a victim of trafficking in persons is a national or in which the person had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving State Party shall facilitate and accept, with due regard for the safety of that person, the return of that person without undue or unreasonable delay.
2. When a State Party returns a victim of trafficking in persons to a State Party of which that person is a national or in which he or she had, at the time of entry into the territory of the receiving State Party, the right of permanent residence, such return shall be with due regard for the safety of that person and for the status of any legal proceedings related to the fact that the person is a victim of trafficking and shall preferably be voluntary.

3. At the request of a receiving State Party, a requested State Party shall, without undue or unreasonable delay, verify whether a person who is a victim of trafficking in persons is its national or had the right of permanent residence in its territory at the time of entry into the territory of the receiving State Party.

4. In order to facilitate the return of a victim of trafficking in persons who is without proper documentation, the State Party of which that person is a national or in which he or she had the right of permanent residence at the time of entry into the territory of the receiving State Party shall agree to issue, at the request of the receiving State Party, such travel documents or other authorisation as may be necessary to enable the person to travel to and re-enter its territory.

5. This article shall be without prejudice to any right afforded to victims of trafficking in persons by any domestic law of the receiving State Party.

6. This article shall be without prejudice to any applicable bilateral or multilateral agreement or arrangement that governs, in whole or in part, the return of victims of trafficking in persons.

III. PREVENTION, COOPERATION AND OTHER MEASURES

Article 9

Prevention of trafficking in persons

1. States Parties shall establish comprehensive policies, programmes and other measures:

- (a) to prevent and combat trafficking in persons; and
- (b) to protect victims of trafficking in persons, especially women and children, from revictimisation.

2. States Parties shall endeavour to undertake measures such as research, information and mass media campaigns and social and economic initiatives to prevent and combat trafficking in persons.

3. Policies, programmes and other measures established in accordance with this article shall, as appropriate, include cooperation with non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society.

4. States Parties shall take or strengthen measures, including through bilateral or multilateral cooperation, to alleviate the factors that make persons, especially women and children, vulnerable to trafficking, such as poverty, underdevelopment and lack of equal opportunity.

5. States Parties shall adopt or strengthen legislative or other measures, such as educational, social or cultural measures, including through bilateral and multilateral cooperation, to discourage the demand that fosters all forms of exploitation of persons, especially women and children, that leads to trafficking.

Article 10

Information exchange and training

1. Law enforcement, immigration or other relevant authorities of States Parties shall, as appropriate, cooperate with one another by exchanging information, in accordance with their domestic law, to enable them to determine:

- (a) whether individuals crossing or attempting to cross an international border with travel documents belonging to other persons or without travel documents are perpetrators or victims of trafficking in persons;
- (b) the types of travel document that individuals have used or attempted to use to cross an international border for the purpose of trafficking in persons; and
- (c) the means and methods used by organised criminal groups for the purpose of trafficking in persons, including the recruitment and transportation of victims, routes and links between and among individuals and groups engaged in such trafficking, and possible measures for detecting them.

2. States Parties shall provide or strengthen training for law enforcement, immigration and other relevant officials in the prevention of trafficking in persons. The training should focus on methods used in preventing such trafficking, prosecuting the traffickers and protecting the rights of the victims, including protecting the victims from the traffickers. The training should also take into account the need to consider human rights and child- and gender-sensitive issues and it should encourage cooperation with non-governmental organisations, other relevant organisations and other elements of civil society.

3. A State Party that receives information shall comply with any request by the State Party that transmitted the information that places restrictions on its use.

Article 11

Border measures

1. Without prejudice to international commitments in relation to the free movement of people, States Parties shall strengthen, to the extent possible, such border controls as may be necessary to prevent and detect trafficking in persons.

2. Each State Party shall adopt legislative or other appropriate measures to prevent, to the extent possible, means of transport operated by commercial carriers from being used in the commission of offences established in accordance with article 5 of this Protocol.

3. Where appropriate, and without prejudice to applicable international conventions, such measures shall include establishing the obligation of commercial carriers, including any transportation company or the owner or operator of any means of transport, to ascertain that all passengers are in possession of the travel documents required for entry into the receiving State.

4. Each State Party shall take the necessary measures, in accordance with its domestic law, to provide for sanctions in cases of violation of the obligation set forth in paragraph 3 of this article.

5. Each State Party shall consider taking measures that permit, in accordance with its domestic law, the denial of entry or revocation of visas of persons implicated in the commission of offences established in accordance with this Protocol.

6. Without prejudice to article 27 of the Convention, States Parties shall consider strengthening cooperation among border control agencies by, *inter alia*, establishing and maintaining direct channels of communication.

Article 12

Security and control of documents

Each State Party shall take such measures as may be necessary, within available means:

- (a) to ensure that travel or identity documents issued by it are of such quality that they cannot easily be misused and cannot readily be falsified or unlawfully altered, replicated or issued; and
- (b) to ensure the integrity and security of travel or identity documents issued by or on behalf of the State Party and to prevent their unlawful creation, issuance and use.

Article 13

Legitimacy and validity of documents

At the request of another State Party, a State Party shall, in accordance with its domestic law, verify within a reasonable time the legitimacy and validity of travel or identity documents issued or purported to have been issued in its name and suspected of being used for trafficking in persons.

IV. FINAL PROVISIONS

Article 14

Saving clause

1. Nothing in this Protocol shall affect the rights, obligations and responsibilities of States and individuals under international law, including international humanitarian law and international human rights law and, in particular, where applicable, the 1951 Convention⁽¹⁾ and the 1967 Protocol⁽²⁾ relating to the Status of Refugees and the principle of non-refoulement as contained therein.

2. The measures set forth in this Protocol shall be interpreted and applied in a way that is not discriminatory to persons on the ground that they are victims of trafficking in persons. The interpretation and application of those measures

⁽¹⁾ United Nations, *Treaty Series*, vol. 189, No 2545.

⁽²⁾ *Ibid.*, vol. 606, No 8791.

shall be consistent with internationally recognised principles of non-discrimination.

Article 15

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Protocol through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Protocol that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organisation of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Protocol, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 16

Signature, ratification, acceptance, approval and accession

1. This Protocol shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Protocol shall also be open for signature by regional economic integration organisations provided that at least one member State of such organisation has signed this Protocol in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organisation may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organisation shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Protocol is open for accession by any State or any regional economic integration organisation of which at least one Member State is a Party to this Protocol. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organisation shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Protocol. Such organisation shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 17

Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the 90th day after the date of deposit of the 40th instrument of ratification, acceptance, approval or accession, except that it shall not enter into force before the entry into force of the Convention. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organisation shall not be counted as additional to those deposited by Member States of such organisation.

2. For each State or regional economic integration organisation ratifying, accepting, approving or acceding to this Protocol after the deposit of the 40th instrument of such action, this Protocol shall enter into force on the 30th day after the date of deposit by such State or organisation of the relevant instrument or on the date this Protocol enters into force pursuant to paragraph 1 of this article, whichever is the later.

Article 18

Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Protocol, a State Party to the Protocol may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The States Parties to this Protocol meeting at the Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties to this Protocol present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organisations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to this Protocol. Such organisations shall not exercise their right to vote if their Member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party 90 days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Protocol and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 19

Denunciation

1. A State Party may denounce this Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organisation shall cease to be a Party to this Protocol when all of its Member States have denounced it.

Article 20

Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Protocol.

2. The original of this Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Protocol.

II LISA

Deklaratsioon Euroopa Ühenduse pädevuse kohta küsimustes, mida käsitletakse rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni täiendava inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolliga seoses

Inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitleva protokolliga artikli 16 lõikes 3 on sätestatud, et piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või kinnitamisdokument sisaldab deklaratsiooni, milles on täpsustatud, millistes kõnealuse protokolliga reguleeritud küsimustes on protokolliosalistest liikmesriigid oma pädevuse organisatsioonile üle andnud.

Inimestega, eelkõige naiste ja lastega kauplemise takistamist, sellise kauplemise vastu võitlemist ja selle eest karistamist käsitlevat protokolliga kohaldatakse Euroopa Ühendusele üleantud pädevuse puhul nende alade suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja tingimustel, mis on sätestatud asutamislepingus, eriti selle artiklis 299 ja lepingule lisatud protokollides.

Käesolev deklaratsioon ei piira Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta vastavalt Schengeni *acquis'* Euroopa Liitu integreerimise protokollile ja Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukohta käsitlevale protokollile.

Samuti ei piira käesolev deklaratsioon Taani seisukohta vastavalt Euroopa Liidu asutamislepingule ja Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud Taani seisukohta käsitlevale protokollile.

Vastavalt artiklile 299 ei ole käesolev deklaratsioon kohaldatav nende liikmesriikide alade suhtes, kus nimetatud asutamislepingut ei kohaldata, samuti ei piira see meetmeid ega seisukohti, mida asjaomased liikmesriigid võivad protokolliga alusel võtta kõnealuste alade nimel ja huvides. Vastavalt ülalnimetatud sättele osutatakse käesolevas deklaratsioonis pädevusele, mille liikmesriigid on vastavalt asutamislepingutele protokolliga reguleeritud küsimustes ühendusele üle andnud. Ühenduse sellise pädevuse ulatus ja kasutamine muutub oma laadi tõttu pidevalt, kui ühendus võtab vastu asjakohaseid eeskirju ja määrusi, ning vajaduse korral täiendab või muudab ühendus käesolevat deklaratsiooni protokolliga artikli 16 lõike 3 kohaselt.

Ühendus rõhutab, et ta on pädev liikmesriikide välispiiride ületamise küsimustes ning nõuete ja korra reguleerimisel, mis käsitlevad isikute kontrollimist eelnimetatud piiridel ja viisaeeskirju kuni kolmekuulise kavatsetud riigisviibimise puhul.

Ühendus on pädev ka siserändepoliitika meetmete valdkonnas, mis käsitlevad riiki sisenemise ja seal elamise tingimusi, ning ebaseadusliku siserände ja ebaseadusliku elamise vastaste meetmete valdkonnas, kaasa arvatud ebaseaduslike elanike repatrieerimine. Lisaks võib ühendus võtta meetmeid, et tagada eelmainitud valdkondades koostöö liikmesriikide asjakohaste valitsustalituste vahel ja ka nende talituste ja komisjoni vahel. Nendes valdkondades on ühendus vastu võtnud eeskirju ja määrusi ning seega osaleb üksnes ühendus valdkondades, kus ta on selliselt toiminud, välismeetmetes kolmandate riikide või pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Lisaks sellele täiendab ühenduse arengukoostööalane poliitika liikmesriikide poliitikat ning sisaldab sätteid inimkaubanduse ennetamiseks ja selle vastu võitlemiseks.